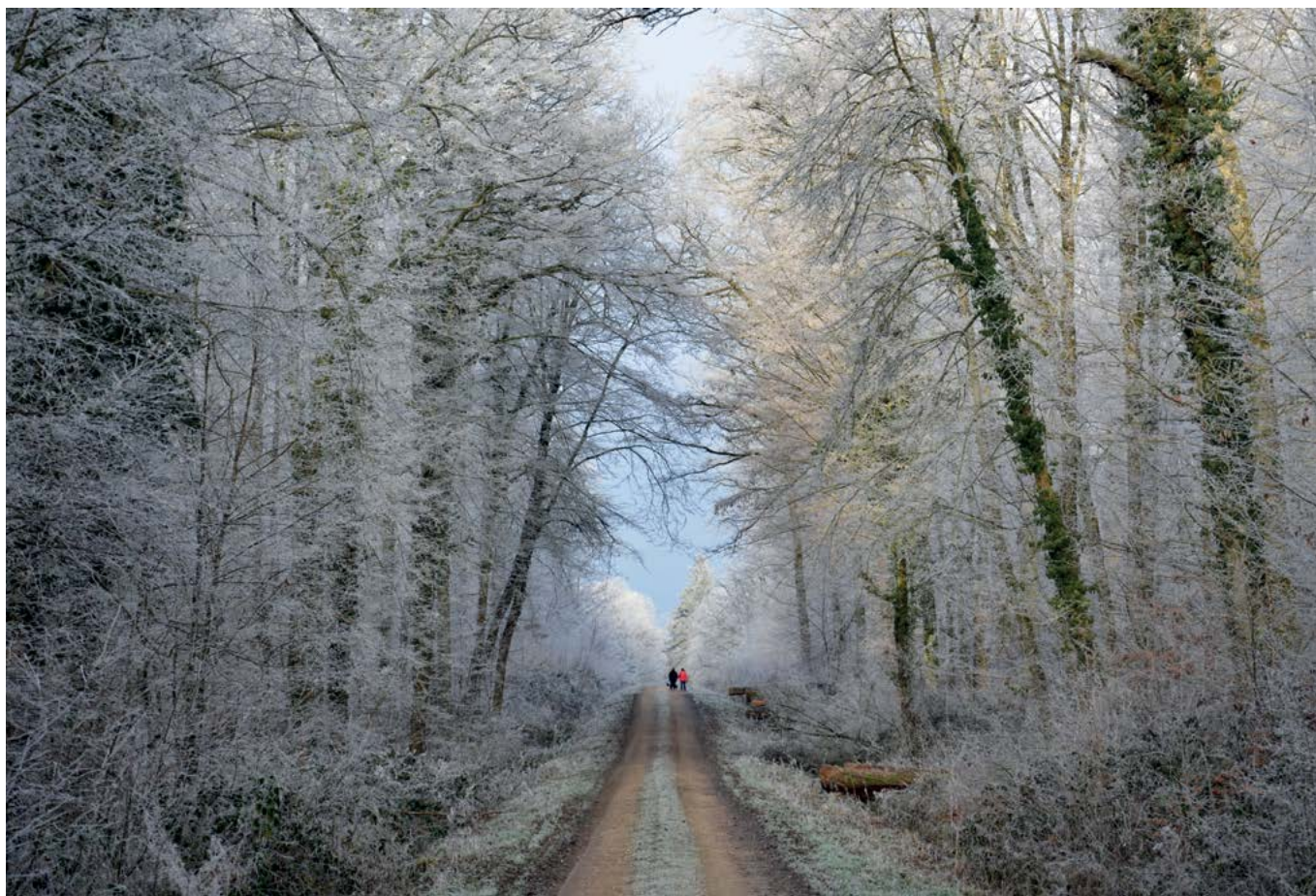


Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie



# BIULETYN

## informacyjny



---

Forum Gospodarcze w Tarnowie  
**s. 25**

---

12.2022 nr 5 (135) ISSN 1899-7775

**Redakcja:**

Jacek Okarmus – redaktor naczelny  
 Izabella Majewska – rzecznik prasowy

**Adres Redakcji:**

Biuro Promocji i Rekrutacji  
 Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie  
 al. Mickiewicza 21  
 31-120 Kraków  
 tel. (+48) 12 662 43 96  
 e-mail: jacek.okarmus@urk.edu.pl

**Wydawca:**

Uniwersytet Rolniczy  
 im. Hugona Kołłątaja w Krakowie  
 Wydano za zgodą Rektora URK

**Korekta:** Kamila Buda

**Fotografie:** Adam Mróz

**Layout:** Paulina Czuryłowska

**Fotografia na s. 1 okładki:** Yves Bernardi

Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów i zmian redakcyjnych w nadesłanych tekstach.

ISSN: 1899-7775

Nakład: 500 egz.

Biuletyn Informacyjny  
 Uniwersytetu Rolniczego  
 im. Hugona Kołłątaja w Krakowie  
 dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej uczelni:  
 urk.edu.pl.

**Skład i łamanie:** Jacek Okarmus

**Druk:**

DRUKARNIA SIL-VEG-DRUK s.c.  
 ul. Niegolewskich 12  
 42-700 Lubliniec

**z życia Uczelni**

URK współbeneficjentem dofinansowania projektu ochrony polskich mokradeł.....	3
Podpisanie porozumienia z krakowskim oddziałem Towarzystwa Urbanistów Polskich .....	4
Ochrona chomika europejskiego przedmiotem współpracy URK, UAM i MZUK w Sosnowcu .....	5
URK nawiązał współpracę z XLIV LO w Krakowie i Szkołą Podstawową w Więclawicach Starych .....	6
Informacja z przebiegu obrad Senatu URK.....	8

**nasze sukcesy**

Główna Nagroda IWIS 2022 dla naukowców z Uniwersytetu Rolniczego .....	10
Konkurs NCN Miniatura 6 rozstrzygnięty.....	11
UCMW wciąż się rozwija i zbiera nagrody .....	11
Nagrody Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii dla naukowców Uniwersytetu Rolniczego .....	12
Uniwersytet Rolniczy otrzymał wyróżnienie Elsevier Research Impact Leaders Awards 2021 .....	13
Sukcesy pracowników URK w programie Horyzont Europa .....	13

**nauka i współpraca międzynarodowa**

W Ulan Batorze odbyła się konferencja naukowa „Agroecology & Sustainable Agriculture” .....	14
Ruszyły prace nad poszerzeniem oferty dydaktycznej na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym.....	15
Studenci Wydziału Leśnego w Finlandii.....	16
Zainaugurowano projekt BioMaster .....	18

**konferencje**

O gospodarce o obiegu zamkniętym z MPO w Krakowie i z zarządcami nieruchomości.....	19
Seminarium „Wyzwania dla nauki i praktyki w zakresie podnoszenia wiedzy o OZE” .....	20
Małopolski GISday 2023 na URK.....	21
Światowy Tydzień Przedsiębiorczości na Uniwersytecie Rolniczym .....	23
Listopadowe posiedzenie prezydenckiej Rady ds. Rolnictwa i Obszarów Wiejskich z udziałem przedstawicieli URK .....	24
Forum Gospodarcze w Tarnowie: byliśmy obecni, aktywni i zauważeni .....	25
Konferencja naukowa pt. „Dziedzictwo kulturowe Małopolski w strategii rozwoju” .....	27

**nie tylko nauka**

Równość szans w leśnictwie .....	28
Uroczyste podsumowanie sezonu 2021/2022 AZS Kraków .....	31
70 років миньно. Юбілеус „Скальных” .....	32
Uniwersytet Rolniczy upamiętnił 83. rocznicę Sonderaktion Krakau.....	33
Danuta Gajewska: Edmund Załęski (1863–1932). Inżynier, profesor, dziekan, rektor .....	34

**nowości wydawnicze**

Danuta Gajewska: <i>Studenci studiów rolniczych z Krakowa i Dublan polegli w latach 1914–1921</i> .....	42
---	----

# URK współbeneficjentem dofinansowania projektu ochrony polskich mokradel

Warszawa, 30 listopada 2022 r.

W Ministerstwie Klimatu i Środowiska została podpisana umowa w sprawie dofinansowania strategicznego projektu LIFE „Odtworzenie oraz zachowanie obszarów bagiennych, torfowisk i terenów podmokłych na obszarach Natura 2000 i Zielonej Infrastruktury”, który Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wesprze kwotą blisko 58 mln zł.

Wnioskodawcą dofinansowania jest Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, natomiast współbeneficjentami są: Uniwersytet Rolniczy w Krakowie i Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Umowę podpisał wiceprezes NFOŚiGW **Sławomir Mazurek** i dyrektor Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej **Janusz Dawidziuk** w obecności m.in.: wiceminister klimatu i środowiska, głównego konserwatora przyrody **Małgorzaty Golińskiej**, rektora URK – **dr. hab. inż. Sylwestra Tabora**, **prof. URK**, i generalnego dyrektora ochrony środowiska – **Andrzeja Szwedę-Lewandowskiego**.

Całkowity budżet projektu wynosi ponad 165 mln zł, z czego 35% środków, tj. 58 mln zł, pochodzi z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, natomiast pozostałe 99 mln zł i 8 mln zł stanowią środki z Komisji Europejskiej i wkład własny. Poprzez realizację Projektu skoordynowane będzie także wydatkowanie na rzecz polskich mokradel środków z innych krajowych i zagranicznych źródeł na kwotę ponad 2,15 mld EUR.

Celem Projektu jest stworzenie możliwości realizacji Priorytetowych Ram Działań dla sieci Natura 2000 w Polsce na terenach bagien, torfowisk i terenów



*Od lewej: Andrzej Szweda-Lewandowski – generalny dyrektor Ochrony Środowiska, Sławomir Mazurek – zastępca prezesa zarządu NFOŚiGW, Małgorzata Golińska – wiceminister klimatu i środowiska, główny konserwator przyrody, Janusz Dawidziuk – dyrektor Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, JM prof. Sylwester Tabor – rektor URK; fot. arch. MKiŚ*

podmokłych obszarów Natura 2000 i Zielonej Infrastruktury. Torfowiska należą do najszybciej znikających ekosystemów w naszej strefie klimatycznej, które na skutek zmian warunków hydrologicznych ulegają postępującej degradacji. Na obszarach Zielonej Infrastruktury oddziałujących na obszary Natura 2000 zaproponowane zostaną działania ochronne, poprzedzone mapowaniem, określeniem stanu i wyznaczeniem stref buforowych. Partnerzy Projektu będą monitorować efekty działań aktywnych zadań ochronnych realizowanych w zakresie przywracania właściwego reżimu hydrologicznego, poprawy różnorodności biologicznej oraz ograniczania emisji CO<sub>2</sub>. Efektem Projektu ma być poprawa stanu siedlisk bagien, torfowisk i terenów podmokłych na obszarach Sieci Natura 2000 i Zielonej Infrastruktury w Polsce.

Realizacja Projektu przyczyni się do przeciwdziałania utracie bioróżnorodności na obszarze ponad 120 tys. hektarów.

Dzięki Projektowi, powierzchnia obszarów chronionych, dla których zapewniono wzrost efektywności zarządzania obejmie: 3 142 122 ha, a powierzchnia siedlisk wspartych w zakresie uzyskania lepszego statusu ochrony: 119 500 ha. Zmniejszy się również emisja CO<sub>2</sub> z torfowisk o co najmniej 133 000 mg/rok i uruchomiony zostanie odwrotny proces – pochłanianie CO<sub>2</sub>.

Projekt realizowany będzie przez okres 10 lat przez pracowników Katedry Ekologii i Hodowli Lasu na Wydziale Leśnym URK w konsorcjum z Biurem Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej oraz Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska.

*Opracowanie:  
mgr inż. Izabella Majewska*

# Podpisanie porozumienia z krakowskim oddziałem Towarzystwa Urbanistów Polskich

Kraków, 8 grudnia 2022 r.

**JM dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. URK – rektor Uniwersytetu Rolniczego** oraz prezes krakowskiego oddziału Towarzystwa Urbanistów Polskich – **dr inż. arch. Marceł Łasocha** podpisali porozumienie o współpracy.

Umowa obejmuje współpracę w zakresie dydaktyki, prace o charakterze badawczo-rozwojowym i naukowym, wspólne działania w celu uzyskania dofinansowania dla poszczególnych przedsięwzięć oraz inne działania uzgodnione przez obie strony.

Z ramienia Uniwersytetu Rolniczego w spotkaniu udział wzięli: dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji – **dr hab. inż. Leszek Książek, prof. URK**, prodziekan ds. geodezji i kartografii oraz gospodarki przestrzennej – **dr hab. inż. Tomasz Salata, prof. URK**, kierownik katedry gospodarki przestrzennej i architektury krajobrazu – **prof. dr hab. inż. Józef Hernik** i adiunkt w Katedrze Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu – **dr inż. Renata Różycka-Czas**.

Towarzystwo Urbanistów Polskich oprócz prezesa reprezentowali: członek Zarządu Krakowskiego Oddziału TUP, koordynator Sekcji Nauki i Edukacji – **mgr inż. arch. Tomasz Babicz**, koordynator Sekcji Nauki i Edukacji – **mgr Paweł Krupa**, członek zwyczajny TUP – **dr inż. arch. krajobrazu Agata Walczak**.

Towarzystwo Urbanistów Polskich założyła w 1923 r. grupa wybitnych twórców i naukowców, a jednocześnie społeczników, skupionych wokół Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej. Dziś Towarzystwo liczy ok. tysiąca członków



*JM prof. Sylwester Tabor – rektor URK (po prawej) i dr inż. arch. Marceł Łasocha – prezes krakowskiego oddziału TUP*

w kilkunastu oddziałach regionalnych i sekcjach problemowych. Jest członkiem Międzynarodowego Stowarzyszenia Urbanistów i Planistów Regionalnych, skupiającego osoby fizyczne oraz podobne organizacje z całego świata.

TUP to stowarzyszenie o charakterze społeczno-naukowym, gromadzące pasjonatów wszystkich tematów, jakie mogą kojarzyć się z pojęciem urbanistyki. Obecnie, wobec rozwiązania przez parlament w 2014 r. samorządu zawodowe-

go urbanistów, TUP ponownie poszerza zakres swojej działalności. Jego statutowe cele, jakimi są starania o prawidłowe gospodarowanie przestrzenią, realizowane są poprzez: współpracę z innymi organizacjami społecznymi, uczelniami, instytucjami naukowymi, organami administracji rządowej i samorządowej oraz wszelkimi instytucjami mającymi związek z gospodarką przestrzenną, podnoszenie kwalifikacji zawodowych i naukowych swoich członków, propagowanie nowych metod badawczych i projektowych, wyrażanie opinii i sporządzanie ekspertyz dla potrzeb zainteresowanych podmiotów odpowiedzialnych za gospodarkę przestrzenną, stan środowiska i warunki życia ludności.

Oddział krakowski Towarzystwa skupia interdyscyplinarne grono naukowców, praktyków i teoretyków urbanistyki i kształtowania przestrzeni. Poczet członków, początkowo skupionych wokół Politechniki Krakowskiej, w kolejnych dekadach działalności poszerzał się również o specjalistów z dziedzin pokrewnych urbanistyce z Krakowa i całej Małopolski.

Działania oddziału krakowskiego TUP koncentrują się na bieżących zagadnieniach i problemach w skali lokalnej i regionalnej, doradztwu samorządom, środowiskom twórczym, politycznym i naukowym oraz w kształceniu i rozwoju przyszłych pokoleń urbanistów, mając u podstaw dobro i wysoką jakość przestrzeni polskich miast i wsi.

*Opracowanie i zdjęcie:  
mgr inż. Izabella Majewska*

# Ochrona chomika europejskiego przedmiotem współpracy URK, UAM i MZUK w Sosnowcu

Kraków, 13 grudnia 2022 r.

13 grudnia 2022 r. na Wydziale Hodowli i Biologii Zwierząt Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie podpisano list intencyjny otwierający współpracę między Uczelnią a Miejskim Zakładem Usług Komunalnych w Sosnowcu. Na dokumencie podpisy złożyli: w imieniu Uniwersytetu Rolniczego dziekan Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt – **prof. dr hab. Dorota Zięba-Przybylska**, a w imieniu MZUK w Sosnowcu – zastępca dyrektora ds. administracyjno-gospodarczych – **Marlena Siwiec**. Przy podpisywaniu listu intencyjnego obecna była **dr hab. Joanna Ziomek**, **prof. UAM**, reprezentująca Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, z którym MZUK w Sosnowcu także podpisał list intencyjny w tym dniu. W ten sposób w zakresie działań na rzecz ochrony chomika europejskiego została zapoczątkowana oficjalna współpraca trzech instytucji: Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Miejskiego Zakładu Usług Komunalnych w Sosnowcu oraz Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu.

W spotkaniu uczestniczyli ponadto: **dr inż. Marta Basiaga** – prodziekan Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt URK, **dr Bożena Kotońska** z Zarządu Zieleni Miejskiej w Krakowie, **Agata Jirak-Leszczynska** z Zespołu Parków Krajobrazowych oraz **dr hab. Magdalena Hędrzak** z Katedry Zoologii i Dobrostanu Zwierząt WHiBZ.

Kooperacja obejmować będzie wspólne działanie na rzecz ochrony gatunków zagrożonych wyginięciem ze szczególnym uwzględnieniem ochrony chomika euro-



Na liście intencyjnym podpis składa zastępca dyrektora ds. administracyjno-gospodarczych MZUK w Sosnowcu – Marlena Siwiec; po lewej dziekan Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt – prof. dr hab. Dorota Zięba-Przybylska, po prawej dr hab. Joanna Ziomek, prof. UAM, z Zakładu Zoologii Systematycznej Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu; fot. Izabella Majewska



Uczestnicy spotkania na Wydziale Hodowli i Biologii Zwierząt URK; fot. Izabella Majewska

pejskiego. Jednym z pierwszych wspólnych kroków jest plan utworzenia hodowli zachowawczej w Egzotarium w Sosnowcu.

Przypomnijmy: w Katedrze Zoologii i Dobrostanu Zwierząt WHiBZ prowadzony jest projekt badawczy pt. „Bez rolnika nie ma chomika”, którego celem jest m.in. zaktualizowanie granic obszaru występowania chomika europejskiego w Polsce, rozpoznanie jego liczebności, a także zebranie opinii od rolników o konfliktach wynikających z obecności gatunku na polach uprawnych.

Otwarta została także wystawa fotograficzna „Chomik europejski. Zagrożony – zauważony”. Autorami fotografii są: **Łukasz Koba, Paweł Wrona i Łukasz Ziewacz**. Wystawę oglądać można do końca stycznia 2023 r. w holu budynku Jubileuszowego URK przy al. Mickiewicza 24-28 w Krakowie.

*Tekst: dr hab. Magdalena Hędrzak*

*Katedra Zoologii i Dobrostanu Zwierząt  
Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt*



*W holu budynku Jubileuszowego URK otwarto wystawę fotograficzną „Chomik europejski. Zagrożony – zauważony”; fot. Izabella Majewska*

## URK nawiązała współpracę z XLIV LO w Krakowie i Szkołą Podstawową w Więclawicach Starych

**Kraków, 16 grudnia 2022 r.**

16 grudnia 2022 r. na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie zawarto porozumienie o współpracy z XLIV Liceum Ogólnokształcącym im. ks. Stanisława Konarskiego w Krakowie.

W imieniu Uczelni umowę podpisał prorektor ds. kształcenia – **dr hab. inż. Andrzej Bogdał, prof. URK**, a z ramienia Liceum – jego dyrektor, **mgr. Mariusz Graniczka**. W wydarzeniu uczestniczyła także **dr hab. inż. Ewa Pocięcha, prof. URK**, z Katedry Fizjologii, Hodowli Roślin

i Nasiennictwa na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym.

Uniwersytet Rolniczy nawiązał też współpracę ze Szkołą Podstawową im. św. Królowej Jadwigi w Więclawicach Starych w gminie Michałowice. Porozumienie uroczyście podpisali: prorektor ds. kształcenia – **dr hab. inż. Andrzej Bogdał, prof. URK**, i dyrektor Szkoły – **Monika Wołek**. W wydarzeniu uczestniczyła także **prof. dr hab. Aleksandra Duda-Choś** – dziekan Wydziału Technologii Żywności.

Obie umowy mają na celu m.in. wzajemne inspirowanie, podejmowanie i realizowanie inicjatyw związanych z promocją nauk rolniczych i przyrodniczych w środowisku lokalnym. Uniwersytet objął patronatem klasy, które w ramach zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych kładą nacisk na nauczanie przedmiotów rolniczych, przyrodniczych, biologicznych i chemicznych, związanych z kierunkami kształcenia prowadzonymi przez Uczelnię.

Uczniowie klas patronackich będą mogli uczestniczyć w zajęciach i pokazach



Od lewej stoją: dr inż. Marcelina Machura – kierownik Centrum Kongresowego, dr inż. Agnieszka Szczeponek – pracownik Biura Programów i Jakości Kształcenia, prof. dr hab. Aleksandra Duda-Chodak – dziekan Wydziału Technologii Żywności, mgr Monika Wolek – dyrektor Szkoły Podstawowej w Więclawicach Starych, mgr Ewa Kliś-Brudny – kierownik Biura Programów i Jakości Kształcenia, dr hab. inż. Andrzej Bogdał, prof. URK – prorektor ds. kształcenia, dr inż. Michał Szandula – dyrektor Centrum Kultury i Kształcenia Ustawicznego i Magdalena Boś – pracownik CKiKU; fot. Adam Mróz

laboratoryjnych z chemii na Uniwersytecie Rolniczym. W ramach umowy URK będzie uzupełniać i wzbogacać zajęcia dydaktyczne prowadzone przez szkoły o elementy właściwe dla kierunków kształcenia i profilu badawczego Uczelni, a pracownicy naukowcy URK będą prowadzić zajęcia z uczniami szkoły w wymiarze określonym w szczegółowych umowach.

W obu wydarzeniach uczestniczyli także: **dr inż. Michał Szandula** – dyrektor Centrum Kultury i Kształcenia Ustawicznego, **dr inż. Marcelina Machura** – kierownik Centrum Kongresowego, **Magdalena Boś** – pracownik CKiKU, **mgr Ewa Kliś-Brudny** – kierownik Biura Programów i Jakości Kształcenia oraz **dr inż. Agnieszka Szczeponek** – pracownik Biura Programów i Jakości Kształcenia.



Opracowanie: mgr inż. Izabella Majewska Porozumienie podpisali: prof. Andrzej Bogdał – prorektor ds. kształcenia URK (po prawej) i mgr Mariusz Graniczka – dyrektor XLIV LO w Krakowie; fot. Adam Mróz

# Informacja z przebiegu obrad Senatu URK

## Posiedzenie 14 grudnia 2022 r.

**Rektor** poinformował, że w okresie od ostatniego posiedzenia Senatu zmarli: **dr inż. Józef Barnak** – emerytowany pracownik Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego i **Ryszard Majda** – emerytowany pracownik Zespołu Domów Studenckich.

**Rektor** poinformował, że:

- 5 listopada br. odbył się koncert z okazji jubileuszu 70-lecia Studenckiego Zespołu Góralskiego „Skalni”, który był wspaniałą promocją kultury na naszej Uczelni;
- 6–10 listopada br. delegacja Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie: prorektor ds. współpracy z zagranicą **prof. Andrzej Sechman**, **prof. Jacek Antonkiewicz** oraz **dr hab. Piotr Wężyk**, **prof. URK**, uczestniczyli w konferencji naukowej pn. „AGROECOLOGY & SUSTAINABLE AGRICULTURE” zorganizowanej przez Uniwersytet Rolniczy w Ułan Batorze oraz Ambasadą Polską w Mongolii. Niebagatelną rolę odegrał pan Krzysztof Bojko, ambasador Polski, gdyż Ambasada Polski w Ułan Batorze pokryła część kosztów pobytu w Mongolii. W konferencji ze strony polskiej wzięli udział również pracownicy SGGW. Efektem spotkań było podpisanie umowy o współpracy między naszym Uniwersytetem a Uniwersytetem Rolniczym w Ułan Batorze. Współpraca naukowa pomiędzy uczonymi z Mongolii i Polski może dotyczyć rolnictwa, leśnictwa i gospodarki żywnościowej. Władze Mongolii ogłosiły program dotyczący zalesienia kraju miliardem drzew, co może stanowić okazję dla pracowników Wydziału Leśnego URK do włączenia się w ten program;
- 16 listopada 2022 r. w Centrum Kongresowym URK odbyła się konferencja Małopolski GISday 2022. Była to bardzo dobra sposobność do promowania Uniwersytetu Rolniczego jako jednego z ważniejszych podmiotów uczestniczących w kreowaniu i wykorzystaniu cyfrowych rozwiązań z zakresu GIS dla Małopolski i jednej z wiodących w tym zakresie uczelni w Polsce;
- 28–29 listopada 2022 r. w Tarnowie odbyło się Forum Gospodarcze. W dyskusjach panelowych brali udział przedstawiciele administracji rządowej, samorządowej, naukowcy i biznesmeni. Uniwersytet Rolniczy reprezentował **rektor – dr hab. inż. Sylwester Tabor**, **prof. URK**, oraz **dr Szymon Sikorski** – asystent i pełnomocnik rektora;
- 30 listopada br. w Ministerstwie Klimatu i Środowiska została podpisana umowa w sprawie dofinansowania strategicznego projektu LIFE „Odtworzenie oraz zachowanie obszarów bagiennych, torfowisk i terenów podmokłych na obszarach Natura 2000 i Zielonej Infrastruktury”, który Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wesprze kwotą blisko 58 mln zł. Wnioskodawcą dofinansowania jest Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, natomiast współbeneficjentami są: Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie oraz Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
- 8 grudnia br. **rektor** oraz prezes Krakowskiego Oddziału Towarzystwa Urbanistów Polskich Oddział w Krakowie **Marcel Łasocha** podpisali porozumienie o współpracy. Kooperacja jednostek obejmować będzie m.in. współpracę w zakresie dydaktyki, badawczo-rozwojowym i naukowym oraz wspólne działania w celu uzyskania dofinansowania;
- zespół naukowców w składzie: **dr inż. Beata Grygierzec**, **dr hab. inż. Krzysztof Słowiński**, **prof. URK**, oraz **dr hab. inż. Sylwester Tabor**, **prof. URK**, otrzymał główną nagrodę na Międzynarodowej Warszawskiej Wystawie Wynalazków IWIS za „Mikrofalowe urządzenie do niszczenia roślin inwazyjnych”, w szczególności barszczu Sosnowskiego;
- Uniwersytet Rolniczy w Krakowie otrzymał dwie nagrody Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii w ramach IV edycji konkursu na najlepsze prace dyplomowe, rozprawy doktorskie, publikacje oraz innowacyjne rozwiązania w dziedzinie geoinformacji za rok 2021. Nagrody wręczono w kategoriach: 8.1 krajowe publikacje – za podręcznik pt. „Dane satelitarne dla administracji publicznej” – pracę zbiorową pod redakcją **dr hab. inż. Piotra Węzyka**, **prof. URK**, oraz **prof. Beaty Hejmanowskiej** (AGH). Podręcznik powstał na zlecenie Polskiej Agencji Kosmicznej (POLSA) w ramach projektu SAT4ENVI; 8.2 rozprawy doktorskie – za pracę „Koncepcja multimetrycznego indeksu antropopresji opracowanego w środowisku GIS” autorstwa **dr inż. Katarzyny Cegielskiej** (promotor: **dr hab. inż. Tomasz Salata**, **prof. URK**);
- Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie otrzymał wyróżnienie Elsevier Research Impact Leaders Award 2021 w kategorii „agricultural sciences”, za znaczący postęp w publikowaniu dla nauk rolniczych w Polsce;
- naukowcy Uniwersytetu Rolniczego znaleźli się na liście najlepszych naukowców na świecie. Ranking TOP 2% opracowany został przez analityków z Uniwersytetu Stanforda we współpracy z firmą Elsevier. Za cytowalność i całokształt dorobku naukowego wy-



różnieni zostali: **prof. Aleksandra Duda-Chodak, prof. Jan Suchanicz, prof. Marcin Rapacz** oraz emerytowany **prof. Tadeusz Kowalski**. Za cytawalność i dorobek naukowy w 2021 roku wyróżnieni zostali: **prof. Aleksandra Duda-Chodak, prof. Marcin Pietrzykowski, prof. Lesław Juszczak, prof. Tomasz Głąb, prof. Marcin Rapacz, prof. Piotr Herbut, dr hab. inż. Ewelina Jamróz, prof. URK, prof. Jan Suchanicz, prof. Adam Tofilski** oraz **prof. Ewa Błońska**;

- w konkursie programu ramowego Horyzont Europa wsparcie otrzymał projekt pt. „Agroecological strategies for sustainable weed management in key European crops – AGROSUS”. Liderem projektu jest Uniwersytet w Vigo z Hiszpanii, a Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie jest jednym z partnerów. Kierownikiem projektu ze strony Uczelni jest **dr hab. inż. Agnieszka Synowiec, prof. URK**, z Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego. Budżet przewidziany na prowadzenie badań dla naszej Uczelni wynosi około 1,8 mln zł.

- Narodowe Centrum Nauki przyznało granty badawcze dla pracowników Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie na łączną kwotę blisko 6 mln zł. W konkursie OPUS laureatami zostali: **dr hab. Piotr Boroń, prof. URK, dr inż. Magdalena Klimek-Chodacka, prof. URK, dr hab. inż. Marzena Zając, prof. URK, dr Laura Pardyak**. W konkursie POLONEZ BIS laureatem został **prof. dr Pablo Federico Cavagnaro**, opiekunem naukowym projektu będzie **prof. dr hab. inż. Dariusz Grzebelus**. W konkursie PRE-LUDIUM laureatami zostali: **mgr inż. Julia Gabrys** oraz **mgr inż. Kacper Foremnik**;

- 6 pracowników URK uzyskało finansowanie działań naukowych w ramach konkursu NCN MINIATURA 6: **dr inż. Paweł Hawryło, dr inż. Wojciech Piaszczyk, dr hab. inż. Joanna Kapusta-Duch, prof. URK, dr inż. Karolina Migdał, dr wet. Agnieszka Nowak** oraz **dr inż. Monika Komorowska**;

- **dr Antoni Zięba**, absolwent Wydziału Leśnego został laureatem konkursu na najlepszą pracę doktorską w 2021 roku. Wyboru dokonał Komitet Nauk Leśnych i Technologii Drewna. Promotorem był **prof. Jerzy Szwagrzyk**;

- studentka Wydziału Biotechnologii i Ogrodnictwa **inż. Joanna Szczepankowska** zajęła I miejsce w konkursie BGK oraz „Dziennika Gazety Prawnej” na prace dyplomowe o tematyce: „3W: woda, wodór, węgiel”. Tytuł pracy: *Otrzymywanie oraz badanie właściwości fizykochemicznych i przechowalniczych folii polisacharydowych wzbogaconych w tlenek grafenu*. Promotorem pracy jest **dr hab. Gohar Khachatryan, prof. URK**. Praca ta zajęła również II miejsce w konkursie BNP Paribas Bank Polska SA na najlepszą pracę dyplomową na temat nowoczesnego rolnictwa, zrównoważenia produkcji żywności i przemysłu rolno-spożywczego;

- **Grażyna Jabłońska** i **Bartosz Jasiocki** – pracownicy Biblioteki Głównej Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie zostali wicemistrzami Małopolski w strzelectwie sportowym;

- **Studencki Zespół Góralski „Skalni”** otrzymał wyróżnienie na XI Berdowym Muzykowaniu w Poroninie.

**Senat** nadał tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie **prof. Colinowi Scanesowi**.

**Senat** powołał członków Rady Dyscypliny Nauki Biologiczne oraz członków Rady Dyscypliny Technologia Żywności i Żywnienia na kadencję 2022–2024.

**Senat** uchwalił zmiany w Statucie Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie.

**Senat** określił szczegółowe kryteria oceny okresowej nauczycieli akademickich Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie na lata 2023–2025.

**Senat** zmienił uchwałę Senatu nr 38/2022 z dnia 25 maja 2022 r. w sprawie warunków, trybu i terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia oraz sposobu jej przeprowadzenia w roku akademickim 2023/2024.

**Senat** pozytywnie zaopiniował:

- korektę Planu rzeczowo-finansowego Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie na rok 2022;
- wstępny Plan rzeczowo-finansowy Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie na rok 2023;
- nabycie w drodze darowizny działki nr 288 o pow. 0,3872 ha, obr 0009 Krowodrza, stanowiącej własność osoby fizycznej, dla której Sąd Rejonowy dla Krakowa-Podgórze, IV Wydział Ksiąg Wieczystych, prowadzi księgę wieczystą nr KR1P/00059364/2.

**Senat** przyjął informację o:

- wykorzystaniu środków z Własnego Funduszu Stypendialnego;
- wykorzystaniu środków finansowych na aktywizację działalności naukowej;

- wykorzystaniu środków przeznaczonych na odtworzenie, modernizację lub zakup nowej aparatury badawczej;
- wykorzystaniu środków przeznaczonych na podniesienie poziomu prowadzonych badań naukowych dyscyplin: ekonomia i finanse, matematyka oraz nauki o zarządzaniu i jakości;
- działalności Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości.

Oryginał protokołu wraz z załącznikami znajduje się w Biurze Rektora Uniwersytetu Rolniczego.

## Główna Nagroda IWIS 2022 dla naukowców z Uniwersytetu Rolniczego

Warszawa, 16–18 października 2022 r.

Zespół naukowców z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie otrzymał główną nagrodę na XVI Międzynarodowej Warszawskiej Wystawie Wynalazków IWIS za mikrofalowe urządzenie do niszczenia roślin inwazyjnych. Zespół tworzą: **dr inż. Beata Grygierzec** z Katedry Agroekologii i Produkcji Roślinnej (Wydział Rolniczo-Ekonomiczny), **dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. URK**, z Katedry Inżynierii Produkcji, Logistyki i Informatyki Stosowanej (Wydział Inżynierii Produkcji i Energetyki), **dr hab. inż. Krzysztof Słowiński, prof. URK**, z Katedry Użytkowania Lasu, Inżynierii i Techniki Leśnej (Wydział Leśny).

Międzynarodowa Warszawska Wystawa Wynalazków IWIS jest jednym z największych międzynarodowych wydarzeń w Polsce promujących wynalazczość i innowacje. Podczas wystawy prezentowane są m.in. osiągnięcia instytutów badawczych, uniwersytetów i politechnik, jak również innowacyjne przedsiębiorstwa i indywidualni wynalazcy. Co roku prezentowanych jest kilkaset wynalazków z około 25 krajów.

### OPIS NAGRODZONEGO URZĄDZENIA

Urządzenie mikrofalowe do niszczenia roślin inwazyjnych, w szczególności



Zdobywcy nagrody IWIS 2022 (od lewej): dr hab. inż. Krzysztof Słowiński, prof. URK, dr inż. Beata Grygierzec, dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. URK; fot. Tomasz Czech

barszczu Sosnowskiego, to zdalnie sterowany robot, który może być stosowany w różnych typach siedlisk (zmiennie uwilgotnionych; jednostkowy nacisk urządzenia na podłoże jest trzykrotnie mniejszy niż pod stopą człowieka). Mikrofały emitowane przez anteny urządzenia są w stanie niszczyć rośliny w każdej fazie wzro-

stu fenologicznego. W przeciwieństwie do innych znanych technologii urządzenie potrafi trwale ograniczyć zdolność kiełkowania nasion, czego do tej pory nie uzyskano innymi metodami. Wyniki prac dotyczą trwałej eliminacji niepożądanego rośliności inwazyjnej z różnych siedlisk, w tym obszarów cennych przyrodniczo, np.: Natura 2000, parki krajobrazowe, parki narodowe. Autorzy proponują do niszczenia roślinności inwazyjnej promieniowanie mikrofalowe emitowane z anteny tubowej na rośliny i do podłoża. Promieniowanie powoduje nagrzewanie roślin i podłoża, w tym korzeni, co powoduje w nich denaturację białka, a tym samym ich zniszczenie. Dzięki nagrzanemu podłożu wokół roślin inwazyjnych niszczone są również ich liczne nasiona, z których mogłyby powstać nowe rośliny w kolejnym sezonie wegetacyjnym.

Wynalazek powstał dzięki programowi pn.: „Inkubator Innowacyjności 4.0” realizowanemu w ramach projektu pozakonkursowego pn. „Wsparcie zarządzania badaniami naukowymi i komercjalizacja wyników prac B+R w jednostkach naukowych i przedsiębiorstwach” w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014–2020 (działanie 4.4).

Tekst i zdjęcie: mgr inż. Izabella Majewska

# Konkurs NCN Miniatura 6 rozstrzygnięty

Warszawa, 8 listopada 2022 r.

Koordynatorzy dyscyplin Narodowego Centrum Nauki ogłosili listy rankingowe działań zakwalifikowanych do finansowania w ramach konkursu MINIATURA 6, ogłoszonego przez NCN 1 lutego 2022 r. na pojedyncze działania naukowe.

W konkursie aż sześciu pracowników Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie otrzymało finansowanie działań naukowych:

• **dr. inż. Paweł Hawryło** z Katedry Zarządzania Zasobami Leśnymi na Wydziale Leśnym URK, tytuł wniosku: *Kalibracja modelu wzrostu lasu 3-PG dla głównych gatunków lasotwórczych Polski*; przyznane środki: 34 987 zł;

• **dr. inż. Wojciech Piaszczyk** z Katedry Ekologii i Hodowli Lasu na Wydziale

Leśnym URK, tytuł wniosku: *Rola lipy drobnolistnej (Tilia cordata Mill.) w stabilizacji glebowej materii organicznej oraz w kształtowaniu aktywności mikrobiologicznej gleb leśnych*; przyznane środki: 49 022 zł;

• **dr hab. inż. Joanna Kapusta-Duch, prof. URK**, z Katedry Żywienia Człowieka i Dietetyki na Wydziale Technologii Żywności URK, tytuł wniosku: *Potencjał prozdrowotny młodych pędów wybranych, rzadkich roślin oleistych*; przyznane środki: 50 000 zł;

• **dr inż. Karolina Migdał** z Katedry Inżynierii Sanitarnej i Gospodarki Wodnej na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji, tytuł wniosku: *Model weryfikujący zdolność fitoremediacji wybranych gatunków roślin w aspekcie możliwości ich*

*zastosowania w oczyszczalniach hydrofitowych*; przyznane środki: 45 100 zł;

• **dr wet. Agnieszka Nowak** z Katedry Rozrodu, Anatomii i Genomiki Zwierząt na Wydziale Hodowli i Biologii Zwierząt, tytuł wniosku: *Zastosowanie Resweratrolu do poprawy kompetencji rozwojowych witryfikowanych oocytów kota domowego (Felis catus)*; przyznane środki: 49 280 zł;

• **dr inż. Monika Komorowska** z Katedry Chemii Rolnej i Środowiskowym na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym, tytuł wniosku: *Wpływ dodatków biowęglu i substancji emulgujących tłuszczy na efektywność procesu biogazowni odpadów poubojowych*; przyznane środki: 31 293 zł.

Redakcja

nasze sukcesy

## UCMW wciąż się rozwija i zbiera nagrody

Łódź, 17–20 listopada 2022 r.

XXX Międzynarodowy Kongres Medycyny Weterynaryjnej Małych Zwierząt to największe, najbardziej prestiżowe tego typu przedsięwzięcie edukacyjne, organizowane z pasją przez lekarzy weterynarii. Odbędzie się ono w Łodzi w dniach 17–20 listopada, a jego organizatorem było Polskie Stowarzyszenie Lekarzy Weterynarii Małych Zwierząt z siedzibą w Lublinie.

Program wydarzenia został wzbogacony wyjątkowymi wystąpieniami wybitnych specjalistów z Polski i z zagranicy w zakresie: chirurgii, stomatologii, chorób wewnętrznych, radiologii, roz-

rodu, chorób zakaźnych, dermatologii, chorób pasożytniczych, neurologii, gastroenterologii, okulistyki, kardiologii, onkologii oraz nefrologii.

18 listopada na scenie w Centrum Kongresowym DoubleTree by Hilton, Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej UJ-UR w Krakowie zostało wyróżnione „za wybitny wkład w rozwój medycyny weterynaryjnej małych zwierząt oraz Polskiego Stowarzyszenia Lekarzy Weterynarii Małych Zwierząt”. Nagroda została wręczona zastępcy dyrektora UCMW – **dr hab. n.**

**wet. Izabeli Krakowskiej prof. URK.**

Na tym nie kończą się pozytywne informacje! Jesteśmy dumni, że mamy możliwość poszerzać swoją wiedzę pod skrzydłami naszego Profesora – **dr hab. n. wet. Romana Aleksiewicza, prof. URK**, którego działania również zostały docenione „za wybitny wkład w rozwój medycyny weterynaryjnej małych zwierząt oraz Polskiego Stowarzyszenia Lekarzy Weterynarii Małych Zwierząt”.

Redakcja

(na podstawie informacji UCMW)

# Nagrody Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii dla naukowców Uniwersytetu Rolniczego

Warszawa, 22 listopada 2022 r.

nasze sukcesy

Uniwersytet Rolniczy w Krakowie otrzymał dwie nagrody Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii w ramach IV edycji Konkursu na najlepsze prace dyplomowe, rozprawy doktorskie, publikacje oraz innowacyjne rozwiązania w dziedzinie Geoinformacji za rok 2021.

Nagrody wręczono w następujących kategoriach:

- krajowe publikacje za podręcznik pt. *Dane satelitarne dla administracji publicznej* – pracę zbiorową pod redakcją **dr. hab. inż. Piotra Wężyka, prof. URK** (Katedra Zarządzania Zasobami Leśnymi; Wydział Leśny URK) oraz **prof. dr. hab. inż. Beaty Hejmanowskiej** (Katedra Fotogrametrii, Teledetekcji Środowiska i Inżynierii Przemysłowej, Wydział Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska AGH). Podręcznik powstał na zlecenie Polskiej Agencji Kosmicznej (POLSA) w ramach projektu SAT4ENVI. W przygotowaniu rozdziałów książki uczestniczyło 23 autorów z siedmiu uczelni. Podręcznik dostępny jest w formacie PDF na stronie POLSA;

- rozprawy doktorskie za pracę *Koncepcja multimetrycznego indeksu antropopresji opracowanego w środowisku GIS* – autorstwa **dr inż. Katarzyny Cegielskiej** (promotor: **dr. hab. inż. Tomasz Salata, prof. URK**, Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji URK).

Wręczenia nagród Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii dokonał sekretarz stanu w MRPiT – **Piotr Uściński**.

Opracowanie: mgr Izabella Majewska

Zdjęcia: archiwum WIŚiG



Uroczystość wręczenia Nagród Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii: pośrodku, z nagrodą, prof. dr. hab. inż. Beata Hejmanowska (AGH) i dr. hab. inż. Piotr Wężyk, prof. URK (URK)



Dr inż. Katarzyna Cegielska i dr. hab. inż. Tomasz Salata, prof. URK, z Nagrodą Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii

# Uniwersytet Rolniczy otrzymał wyróżnienie Elsevier Research Impact Leaders Awards 2021

Poznań, 24 listopada 2022 r.

Uniwersytet Rolniczy otrzymał wyróżnienie Elsevier Research Impact Leaders Awards 2021 w kategorii Agricultural Sciences „za znaczący postęp w publikowaniu dla nauk rolniczych w Polsce”.

Research Impact Leaders Award, przyznana po raz pierwszy w roku 2016, jest częścią światowej inicjatywy Elsevier, mającej na celu wspomaganie badań oraz rozwoju nauki w wielu dyscyplinach. To wyraz uznania dla instytucji badawczych, które mają największy wpływ na bada-

nia naukowe i przyczyniają się do lepszej rozpoznawalności polskiej nauki. W tym roku dyplomy oraz pamiątkowe statuetki zostały wręczone podczas posiedzenia Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich w Poznaniu.

Nagrody przyznano w sześciu kategoriach: Agriculture Sciences (Uniwersytet Rzeszowski; wyróżnienia: Politechnika Łódzka, Uniwersytet Rolniczy), Engineering and Technologies (AGH; wyróżnienia: Politechnika Gdańska, Politechnika

Lubelska), Humanities (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu; wyróżnienia: Uniwersytet SWPS w Warszawie, Uniwersytet Szczeciński), Medical Sciences (Uniwersytet Jagielloński; wyróżnienia: Gdański Uniwersytet Medyczny, Pomorski Uniwersytet Medyczny), Natural Sciences (Uniwersytet Warszawski; wyróżnienia: Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet w Białymstoku).

*Źródło: Forum Akademickie*

## Sukcesy pracowników URK w programie Horyzont Europa

Grudzień 2022 r.

W konkursie programu ramowego Horyzont Europa wsparcie finansowe otrzymały dwa projekty, w których uczestniczy Uniwersytet Rolniczy.

„Agroecological strategies for sustainable weed management in key European crops – AGROSUS” to projekt, którego celem projektu jest zidentyfikowanie odpowiednich narzędzi i strategii agroekologicznych, aby zapobiegać występowaniu chwastów i zarządzać nimi w odpowiednich miejscach upraw, zarówno w rolnictwie konwencjonalnym, jak i ekologicznym i mieszanym, w jedenastu regionach biogeograficznych UE i krajów stowarzyszonych, przy jednoczesnym ograniczeniu wpływu syntetycznych herbicydów na

środowisko i zwiększeniu różnorodności biologicznej agroekosystemów.

Kierownikiem projektu ze strony Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie jest **dr hab. inż. Agnieszka Synowiec, prof. URK**, z Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego. Liderem projektu jest Uniwersytet w Vigo (Hiszpania), a URK jest jednym z partnerów. Budżet przewidziany na prowadzenie badań dla naszej Uczelni wynosi prawie 1,8 mln zł.

Wsparcie uzyskał też projekt „LOCALITY – Nature-positive algae-based food, agriculture, aquaculture and textile products made in North and Baltic Sea ecosystems”. Jego celem jest opracowa-

nie innowacyjnych i zrównoważonych produktów na bazie alg. Biomasa będzie przetwarzana przy użyciu metody biorafineryjnej, a surowe i przetworzone składniki będą stosowane na rynkach żywności, pasz, rolnictwa i tekstyliów.

Cały projekt uzyskał dofinansowanie Komisji Europejskiej w wysokości 8,5 mln EUR, a budżet URK to ponad 1,6 mln zł. Konsorcjum projektowe składa się z 28 partnerów z sektorów badawczego, przemysłowego i usługowego. Liderem jest tutaj Norweski Instytut Badań Wody.

Zespołem projektowym na URK kieruje **dr hab. Wojciech Szewczyk, prof. URK** (Wydział Rolniczo-Ekonomiczny).

*Tekst: Redakcja*

# W Ułan Batorze odbyła się konferencja naukowa „Agroecology & Sustainable Agriculture”

Ułan Bator, 8 października 2022 r.

współpraca międzynarodowa

8 października, z inicjatywy Ambasady RP w Ułan Batorze, odbyła się polsko-mongolska międzynarodowa rolnicza konferencja naukowa „Agroecology & Sustainable Agriculture”. Poza polską placówką współorganizatorami konferencji byli: Mongolski Uniwersytet Przyrodniczy (Хөдөө аж ахуйн их сургууль, Mongolian University of Life Science – MULS) oraz Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO). Poważne, w tym finansowe, wsparcie przy organizacji wydarzenia okazała Delegatura Unii Europejskiej w Ułan Batorze.

W konferencji wzięło udział 8 naukowców z Polski – z SGGW w Warszawie i z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie z prorektorem ds. współpracy z zagranicą – **prof. dr. hab. inż. Andrzejem Sechmanem**, kilkunastu profesorów z Mongolii oraz profesor z Bułgarii.

W związku z koniecznością podjęcia działań na rzecz wyeliminowania głodu na świecie, jak również w związku z proponowanym przez prezydenta Mongolii U. Khurelsukha projektem posadzenia w Mongolii do 2030 r. miliarda drzew (*One Billion Trees Programme*) głównymi tematami wystąpień były możliwości zwiększenia produkcji żywności oraz możliwość podzielenia się przez polskich naukowców doświadczeniami użytecznymi przy realizacji programu zalesienia Mongolii.

Równolegle, tego samego dnia, w hotelu Tuuschin w Ułan Batorze, w którym odbywała się konferencja, Ambasada RP zorganizowała wystawę polskich produktów spożywczych (dodatkowo były eksponowane też polskie artykuły przemysłowe). W organizację wydarzenia, które również było relacjonowane przez mongolskie media i cieszyło się dużym zain-

teresowaniem zwiedzających, włączyła się Polska Agencja Inwestycji i Handlu.

Wieczorem, z okazji rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, zorganizowano przyjęcie z udziałem przedstawicieli miejscowych władz (wraz z ambasadorem **Krzysztofem Bojką** otwierał je minister budownictwa **B. Munkhbaatar**), korpusu dyplomatycznego (zwraca uwagę szczególnie duża obecność przedstawicieli placówki USA: m.in. ambasadora, jego zastępcy, konsula, attaché obrony i jego trzech zastępców. Ambasador USA zaznaczył, iż jest to wyraz wsparcia jego placówki dla Polski), miejscowej Polonii oraz uczestników ww. konferencji i wystawy. Przy okazji przyjęcia placówka zorganizowała również wystawę nt. polskiego święta narodowego.

*Redakcja  
(opracowano na podstawie tekstu  
nadesłanego przez Krzysztofa Bojkę,  
ambasadora RP w Ułan Batorze)*



Uczestnicy konferencji Agroecology & Sustainable Agriculture w Ułan Batorze; fot. z zasobów Ambasady RP w Ułan Batorze

# Ruszyły prace nad poszerzeniem oferty dydaktycznej na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym

Praga, 3–4 listopada 2022 r.

3 i 4 listopada 2022 roku na Wydziale Rolnictwa Tropikalnego (Fakulta Tropického Zemědělství) Czeskiego Uniwersytetu Rolniczego w Pradze (Česká zemědělská univerzita v Praze) odbyło się spotkanie, którego celem było nawiązanie współpracy dydaktycznej i opracowanie wspólnych studiów magisterskich w obszarze szeroko pojmowanego rolnictwa stref tropikalnych i subtropikalnych. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele z Czech, Polski i Kolumbii: **prof. Jan Banout** – prodziekan FTZ, **prof. Luboš Smutka** – prodziekan ds. nauki i badań, **prof. Vladimír Krepl**, **dr hab. inż. Tomasz Zaleski**, **prof. URK** – prodziekan ds. dydaktycznych i studenckich Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego URK, **mgr Dominika Dankiewicz** – kierownik Biura Współpracy i Wymiany Międzynarodowej URK oraz **prof. Juan Carlos Loaiza Usuga** z Universidad Nacional de Colombia. W czasie dyskusji omówiono możliwości zawiązania konsorcjum koniecznego w celu aplikowania do programu Erasmus+ Mundus. Poruszono również temat nawiązania współpracy naukowej na bazie dotychczasowych doświadczeń uczelni.

Należy nadmienić, że Česká zemědělská univerzita v Praze i Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie mogą pochwalić się długoletnią tradycją prowadzenia badań naukowych i zajęć dydaktycznych w zakresie rolnictwa tropikalnego. O ile na naszej Uczel-



*Od lewej: prof. Luboš Smutka – prodziekan ds. nauki i badań Wydziału Ekonomicznego ČZU, mgr Dominika Dankiewicz – kierownik Biura Współpracy i Wymiany Międzynarodowej URK, dr hab. inż. Tomasz Zaleski, prof. URK – prodziekan ds. dydaktycznych i studenckich Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego URK i prof. Jan Banout – prodziekan FTZ ds. nauki, badań i studium doktorskiego; fot. Dominika Dankiewicz*

ni ten kierunek aktywności dydaktycznej już nie funkcjonuje, to w Pradze jest prowadzony od 1961 roku, a ówczesnie działająca Katedra Rolnictwa i Leśnictwa Światowego została przekształcona w obecnie działający Wydział Rolnictwa Tropikalnego.

Rozmowy w Pradze to kolejne działania zmierzające do poszerzenia i uatrakcyjnienia oferty dydaktycznej Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego URK. Zostały one zainicjowane w maju 2022 roku wizytą na uniwersytetach Kolumbii i Peru (Universidad Nacional de Colombia w Medellin i Bogocie, Universidad de

Magdalena w Santa Marta, Universidad Nacional del Altiplano de Puno).

Warto też wspomnieć, że w minionym tygodniu zostało podpisane porozumienie o współpracy między Université Omar Bongo (Gabon) a naszą Uczelnią.

Mamy nadzieję, że nasza inicjatywa przyczyni się do rozbudzenia zainteresowań naukowców i studentów, co skłoni ich do prowadzenia badań w obszarach tropikalnych i subtropikalnych.

*Tekst:  
dr hab. inż. Tomasz Zaleski, prof. URK  
Katedra Gleboznawstwa i Agrofizyki  
Wydział Rolniczo-Ekonomiczny*

# Studenci Wydziału Leśnego w Finlandii

**Finlandia, 14–19 listopada 2022 r.**

Od 14 do 19 listopada 2022 czworo studentów oraz dwóch wykładowców Wydziału Leśnego Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie: **dr hab. inż. Maciej Pach**, **prof. URK**, oraz **dr inż. Marcin Piszczek** brali udział w tygodniowym kursie Blended Intensive Programme (BIP) ERASMUS+ zorganizowanym przez Karelski Uniwersytet Nauk Stosowanych (Karelia-ammattikorkeakoulu) w Finlandii. Cały tydzień poświęcony był zajęciom o tematyce różnorodnego wykorzystania lasu. Był to czas intensywnego przyswajania wiedzy oraz zaznajamiania się z kulturą innych państw, których

przedstawiciele brali udział w kursie. Ponadto organizowane wyjścia terenowe pozwoliły na praktyczne wykorzystanie wiedzy oraz poznanie fińskiego krajobrazu i lasów.

Istotą kursu typu blended (mieszany) jest łączenie zajęć w formie zdalnej ze stacjonarnymi. W ramach zajęć online uczestnicy mieli za zadanie przygotować informację w formie posteru na temat wieloaspektowego wykorzystywania lasów w swoim kraju.

Kurs stacjonarny już od samego początku był intensywny. Pierwszy dzień wypełniły wykłady wygłaszane przez

nauczycieli oraz prezentacje wcześniej przygotowanych posterów. Studenci zostali rozdzieleni do grup z rówieśnikami z innych krajów w celu wykonania kolejnego zadanego projektu. Była to świetna okazja do przełamania barier językowych i podniesienia swoich umiejętności komunikacji w języku angielskim. Wieczór poświęcony był zapoznaniu się z kulturą państw, z których pochodzili uczestnicy kursu. Studenci z Finlandii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Litwy, Norwegii, Serbii i Polski przygotowali regionalne potrawy oraz przedstawili zakorzenione w swej tradycji pieśni i tańce.



*Widok na jezioro Pielinen ze szczytu Ukko-Koli*





*Kursanci podczas posiłku*

W drugim dniu wzięliśmy udział w wycieczce do Parku Narodowego Koli (Kolin kansallispuisto) w Północnej Karelii. Niesamowity krajobraz oraz widok z najwyższego szczytu – Ukko-Koli, mającego 347 m n.p.m., z pewnością na długo zostanie w pamięci. Przy tej okazji uczestnicy kursu mieli

możliwość zwiedzenia tamtejszego Centrum Dziedzictwa Ukko.

Kolejne dwa dni wypełnione były prezentacjami naukowców oraz wzbogacone wyjazdem w dolinę rzeki Kuohatinjoki, gdzie studenci obserwować mogli niecodzienny, ciemny jej kolor spowodowany dużą zawartością żelaza i związków orga-

nicznych. Mieliśmy również okazję zwiedzić rodzinną firmę, gdzie zaznajomiono nas z procedurą powstawania przedmiotów użytkowych z mieszanki pulpy drzewnej oraz innych komponentów objętych ścisłą tajemnicą produkcji.

Wykłady oraz zajęcia grupowe i przedstawienie efektów projektów zadanych pierwszego dnia kursu zaplanowano na przedostatni dzień. Wieczorem fińscy gospodarze zaprosili wszystkich na kolację, na którą przygotowali potrawy będące w ich kraju nieodłączną częścią świąt Bożego Narodzenia. Ostatni dzień pobytu rozpoczął się od omówienia spraw organizacyjnych związanych z zakończeniem kursu. Po 7 godzinach podróży autokarem i pociągiem z Karelii udało nam się dotrzeć do Helsinek, skąd mieliśmy lot powrotny do Krakowa.

Uczestnictwo w tym kursie było dla nas niesamowitym doświadczeniem. Fakt, że gospodarzem kursu BIP ERASMUS+ w 2023 r. będzie Wydział Leśny UR w Krakowie, napawa nas nadzieją na kolejne ciekawe spotkania ze wspaniałymi ludźmi – studentami i wykładowcami zagranicznymi.

*Tekst i zdjęcia: Sylwia Rybczyńska studentka VII semestru na kierunku leśnictwo*



*Uczestnicy kursu BIP Erasmus+ w Karelii*

# Zainaugurowano projekt BioMaster

Kraków, 21–22 listopada 2022 r.

W dniach 21–22 listopada 2022 r. w Krakowie odbyło się spotkanie inauguracyjne projektu BioMaster, realizowany przez Uniwersytet Rolniczy w Krakowie (Wydział Rolniczo-Ekonomiczny) w partnerstwie z Uniwersytetem Mendla w Brnie (Wydział Rozwoju Regionalnego i Studiów Międzynarodowych). Projekt finansowany jest ze środków Narodowej Agencji Wymiany Międzynarodowej.



NARODOWA AGENCJA  
WYMIANY AKADEMICKIEJ



Głos w dyskusji zabiera dr Barbara Kielbasa – adiunkt w Katedrze Zarządzania i Ekonomii Przedsiębiorstw URK

Jednym z najważniejszych rezultatów tego projektu będzie stworzenie programu studiów, który umożliwi studentom zdobywanie wiedzy w Polsce i w Czechach i zakończy się nadaniem dyplomu magistra obu uczelni.

Podczas wizyty czeskiej delegacji odbyło się spotkanie dziekanów i prodziekanów obu instytucji. Uniwersytet

Mendla w Brnie reprezentowali **dr inż. Jiří Schneider** i **dr Ondřej Konečný**, ze strony Uniwersytetu Rolniczego udział w rozmowach wzięli: **prof. dr hab. inż. Bogdan Kulig** i **dr hab. inż. Tomasz Zaleski, prof. URK**.

W celu realizacji projektu oraz wzmocnienia współpracy naukowej w dziedzinie biogospodarki powołano minieszpoły badawcze złożone z ekspertów z obu uczelni. Podejmą one wspólną pracę badawczą i publikacyjną.

W spotkaniu wzięli udział pracownicy naukowo-dydaktyczni Uniwersytetu Mendla w Brnie (Wydział Rolniczy, Wydział Rozwoju Regionalnego i Studiów Międzynarodowych oraz Wydział Ogrodnictwa) i Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie (Wydział Rolniczo-Ekonomiczny). Projekt realizowany jest przy wsparciu pracowników Biura Współpracy i Wymiany Międzynarodowej URK.



W polsko-czeskim gronie

*Tekst i zdjęcia:  
dr Małgorzata Pink  
Wydział Rolniczo-Ekonomiczny  
Katedra Ekonomii i Gospodarki  
Żywnościowej*

# O gospodarce o obiegu zamkniętym z MPO w Krakowie i z zarządcami nieruchomości

Wisła, 7–9 listopada 2022 r.

W dniach 7–9 listopada 2022 r. w Wiśle odbyło się kolejne szkolenie dla zarządców nieruchomości z zakresu strategii gospodarki odpadami komunalnymi, organizowane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w Krakowie. W tym roku tematem przewodnim konferencji było wdrażanie nowego modelu ekonomicznego, jakim jest gospodarka o obiegu zamkniętym (GOZ) na poziomie makro- i mikroekonomicznym ze szczególnym uwzględnieniem systemu zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu miasta Krakowa. Prelegentami, którzy przybliżali zaproszonym gościom tematykę GOZ, byli: **prof. dr hab. Elżbieta Mączyńska** – prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego oraz **prof. dr hab. Józefa Famielec** z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Na zaproszenie pana **Henryka Kultysa** – prezesa MPO w Krakowie Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie reprezentowali: **dr inż. Mateusz Malinowski**, **prof. URK**, z Wydziału Inżynierii Produkcji i Energetyki oraz **dr Szymon Sikorski** – pełnomocnik i asystent rektora URK, ekspert rządowej agencji Platforma Przemysłu Przyszłości.

Prezes MPO wielokrotnie podkreślał bardzo harmonijną współpracę przedsiębiorstwa z Uczelnią, wspominając przy tym nie tylko podpisaną umowę, ale również współpracę naukowo-wdrożeniową. Podziękował również **JM prof. Sylwestrowi Taborowi** – rektorowi URK za oddelegowanie dwóch przedstawicieli. Wyraził także przekonanie, że kooperacja będzie w przyszłości owocnie się rozwija-



*Prof. Mateusz Malinowski przybliżył rolę i miejsce konsumenta w systemie GOZ; fot. arch.*

ła, gdyż Kraków potrzebuje oprzeć się na współpracy nauki z praktyką.

**Dr inż. Mateusz Malinowski**, **prof. URK**, przybliżył w swym wystąpieniu rolę i miejsce konsumenta w systemie GOZ, a także główne filary wdrażania tego systemu w segmencie zrównoważonej konsumpcji. Przedstawione przykłady i narzędzia wdrażania GOZ oraz aktualne postawy konsumentów, zilustrowane wynikami prowadzonych badań naukowych, pozwoliły na wskazanie tych obszarów wiedzy, które wymagają ciągłych działań edukacyjnych (przeciwdziałanie marnotrawstwu żywności, ekonomia współdzielenia, segregacja odpadów, poszanowanie energii).

Z kolei **dr Szymon Sikorski** skupił się na przedstawieniu i analizie problemów związanych z racjonalnym gospodarowa-

niem zasobami wodnymi, ich dostępnością oraz zastosowaniem rozwiązań GOZ. Analizując polskie uwarunkowania, przedstawiał je na szerszym tle – zarówno europejskim, jak i globalnym, gdyż obieg i wykorzystanie wody ma zasięg ogólnosiwiatowy. Fakt ten uwidacznia się szczególnie mocno nie tylko w przypadku produkcji i dystrybucji produktów rolnych, lecz także w ochronie lasów, wytwarzaniu energii czy wykorzystaniu rzek jako szlaków transportowych.

Referaty zostały wysoko ocenione, zarówno od strony merytorycznej, jak



*Dr Szymon Sikorski omówił znaczenie racjonalnej gospodarki wodą; fot. arch.*

i formalnej (interaktywna prezentacja). Po wystąpieniach pracownicy Uniwersytetu odpowiadali na liczne pytania zadawane przez uczestników.

*Tekst: dr Szymon Sikorski, MBA*

# Seminarium „Wyzwania dla nauki i praktyki w zakresie podnoszenia wiedzy o OZE”

Kraków, 10 listopada 2022 r.

10 listopada 2022 r. w Dworku URK w Mydlikach odbyło się seminarium „Wyzwania dla nauki i praktyki w zakresie podnoszenia wiedzy o OZE”. Wydarzenie to adresowane było do przedstawicieli jednostek naukowych Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN w Krakowie oraz przedsiębiorców zrzeszonych przy Izbie Gospodarczej Urzędzeń OZE. Podczas tego spotkania zawarta została umowa o współpracy między tymi jednostkami. Podpisane zostało również porozumienie dotyczące przystąpienia do komitetu organizacyjnego międzynarodowej konferencji „Odnawialne Źródła Energii” (<http://renewenergy.pl>) Izby Gospodarczej Urzędzeń OZE. We wrześniu br. odbyła się 7. edycja tego wydarzenia. W seminarium, na zaproszenie organizatorów, uczestniczył **Ireneusz Zyska** – sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, pełnomocnik rządu ds. odnawialnych źródeł energii.

Seminarium otworzył **dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. URK – rektor Uniwersytetu Rolniczego**, który odniósł się do bieżących problemów i wyzwań energetycznych, jak również przedstawił osiągnięcia na polu wdrażania OZE na Uniwersytecie Rolniczym. Minister **Ireneusz Zyska** w swoim wystąpieniu przedstawił wybrane zagadnienia polityki związanej z OZE, nawiązując do bieżących problemów i wyzwań energetycznych w naszym kraju. Następnie głos zabierali: **prof. dr hab. Michał Zasada**



*Podczas spotkania w Dworku URK podpisano umowę ws. organizacji międzynarodowej konferencji „Odnawialne Źródła Energii”; drugi od lewej prof. Sylwester Tabor – rektor URK, trzeci od lewej Ireneusz Zyska – sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, pełnomocnik rządu ds. odnawialnych źródeł energii*

– rektor Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, **prof. dr hab. Krzysztof Galos** – dyrektor Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN w Krakowie oraz **dr Adam Nocoń** – prezes Izby Gospodarczej Urzędzeń OZE.

Podczas seminarium zaproszeni goście odnieśli się do wyzwań stojących przed Polską w zakresie gospodarki energetycznej, w szczególności dotyczącej OZE. Podkreślali konieczność podejmowania działań w kooperacji z innymi podmiotami, wskazując na istotne aspekty podpisanej umowy o współpracy. Podczas wyda-

zenia minister **Ireneusz Zyska** odebrał wyróżnienie od Izby Gospodarczej Urzędzeń OZE za wspieranie działań polskich przedsiębiorców w rozwoju sektora OZE. Dziękując za otrzymane wyróżnienie, minister podkreślił wartość współpracy nauki, biznesu i samorządu. Pogratiłował także organizatorom trafnego doboru tematyki oraz bardzo profesjonalnego przygotowania i moderowania przebiegu seminarium.

Główną częścią seminarium były referaty wygłoszone przez przedstawicieli jednostek. SGGW reprezentowali: **dr**

**hab. Tomasz Nurek, prof. SGGW** – dyrektor Instytutu Inżynierii Mechanicznej oraz **dr hab. Paweł Obstawski, prof. SGGW** – kierownik Katedry Podstaw Inżynierii i Energetyki, którzy przybliżyli ofertę edukacyjną oraz zagadnienia badawcze realizowane na ich uczelni, w szczególności z zakresu efektywności

energetycznej. **Dr inż. Tomasz Mirowski** z Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN w Krakowie przedstawił analizę i perspektywy rozwoju OZE w wybranych sektorach gospodarki. Uniwersytet Rolniczy reprezentowali: **prof. dr hab. Sławomir Kurpaska** – dziekan Wydziału Inżynierii Produkcji

i Energetyki oraz **dr inż. Mateusz Malinowski, prof. URK**, którzy przedstawili ofertę dydaktyczną dla studentów z zakresu OZE, jak również wybrane zagadnienia badawcze związane z zachowaniami konsumentów dotyczącymi OZE. Ze strony Izby Gospodarczej Urządzeń OZE głos zabrał **Robert Galara** – wiceprezes firmy Galmet, który przedstawił istotną kwestię edukacji w zakresie OZE, podkreślając znaczenie kształcenia młodzieży dla rozwoju polskiej myśli technologicznej. Spotkanie moderował **dr Szymon Sikorski** – pełnomocnik i asystent rektora URK, ekspert rządowej agencji Platforma Przemysłu Przyszłości.

Obszerna relacja z seminarium opublikowana została również na stronie Ministerstwa Klimatu i Środowiska pod linkiem: <https://www.gov.pl/web/klimat/wyzwania-dla-nauki-i-praktyki-w-zakresie-podnoszenia-wiedzy-o-oze>.

*Tekst i zdjęcia:*

*dr hab. inż. Krzysztof Mudryk, prof. URK  
Komitet Organizacyjny Seminarium*



*Minister Ireneusz Zyska odebrał wyróżnienie od Izby Gospodarczej Urządzeń OZE*

## Małopolski GISday 2022 na URK

**Kraków, 16 listopada 2022 r.**

Po raz kolejny w trzecią środę listopada na całym świecie organizowane są dni GIS (Geographical Information Systems) w ramach Tygodnia Świadomości Geograficznej. Jest to coroczna platforma wymiany doświadczeń i wiedzy osób i instytucji zajmujących się szeroko pojętą informacją przestrzenną. „Głównym przesłaniem GISday – jak możemy przeczytać na stronie [malopolskigisday.urk.edu.pl](http://malopolskigisday.urk.edu.pl) – jest popularyzacja innowacyjnego podejścia do otaczającej nas przestrzeni, którą kształtujemy i w której żyjemy, poprzez stosowanie specjalistycznych narzędzi GIS. Organizowane tego dnia na całym świecie kon-

ferencje, webinaria, seminaria, warsztaty i demonstracje technologii geoinformacyjnych mają na celu przybliżenie wszystkim osobom z różnych branż i o różnych zainteresowaniach, szerokiej gamy możliwości wykorzystania systemów informacji geograficznej. Podczas tego święta prezentowane są nowe rozwiązania i funkcjonalność oprogramowania z zakresu GIS, sprzęt pomiarowy, a także osiągnięcia badawcze w tej dziedzinie”.

Małopolski GISday odbył się w Centrum Kongresowym Uniwersytetu Rolniczego, a współorganizatorami wydarzenia byli: Urząd Marszałkowski Województwa

Małopolskiego, UJ, AGH, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie i Politechnika Krakowska.

Podczas otwarcia konferencji głos zabierali naukowcy URK: **dr hab. inż. Piotr Wężyk, prof. URK** z Katedry Zarządzania Zasobami Leśnymi, **dr inż. Tomasz Czech, prof. URK** – dyrektor Centrum Transferu Technologii URK), **dr hab. inż. Leszek Książek, prof. URK** – dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji, **prof. dr hab. inż. Jarosław Socha** – kierownik Katedry Zarządzania Zasobami Leśnymi i koordynator dyscypliny nauki leśne oraz

**Łukasz Smółka** – wicemarszałek Województwa Małopolskiego.

Konferencję podzielono na trzy sesje referatowe. Poniżej przedstawiamy pełny program wydarzenia, z którego relację wideo mogą Państwo obejrzeć na stronie: <https://www.youtube.com/watch?v=baldcd7FiUp8>.

**SESJA I, „MAŁOPOLSKA”** (prowadzący: **prof. dr hab. inż. Krystian Pyka** z AGH):

• **Rafał Bletek** (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego), **Sebastian Podlasek** (GISPartner): *Mapy Małopolski – nowa odsłona Małopolskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej;*

• **Sebastian Podlasek** (GISPartner): *Podsumowanie warsztatów „Mapy Małopolski”;*

• **Szymon Wilkowski** (Wydział Geodezji Urzędu Miasta Krakowa): *MSIP Kraków Obserwatorium;*

• **Mariusz Meus** (Południk Krakowski): *Geodezja pod Wawelem: historia pomiarów geodezyjnych w Krakowie;*

• **Krzysztof Ostafin** (UJ): *Geoportal historyczny Galicji 1857–1910*

**SESJA II, „ŚRODOWISKO”** (prowadzący: **dr hab. inż. Piotr Wężyk**, **prof. URK** i **dr hab. inż. Bartosz Mitka**, **prof. URK**):

• **Łukasz Pawlik** (Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie): *Narzędzia GIS w zarządzaniu zielenią Krakowa w kontekście adaptacji miasta do zmian klimatu;*

• **Dariusz Szmigiel** (RDLP w Krakowie): *GIS w Lasach Państwowych – LI-MES i Mapa Infrastruktury;*

• **Marcin Guzik** (Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego): *Wykorzystanie systemów geoinformacyjnych w Parkach Krajobrazowych;*

• **Dariusz Chochół** (Babiogórski Park Narodowy): *Wykorzystanie GIS w inwentaryzacji ekosystemów leśnych oraz zarządzaniu działaniami ochronnymi w Babiogórskim PN;*



*Małopolski GISday w Centrum Kongresowym URK: przemawia Łukasz Smółka – wicemarszałek Województwa Małopolskiego; fot. Biuro Prasowe UMWM/EP*

• **Jakub Baran** (Ojcowski Park Narodowy): *Wykorzystanie GIS w Ojcowskim PN;*

• **Krzysztof Stereńczak** (Instytut Badawczy Leśnictwa): *Precyzyjne leśnictwo w monitorowaniu zasobów leśnych;*

• **Tomasz Bukowiec** (PGW Wody Polskie): *Geoinformatyka w Wodach Polskich na przykładzie PGW WP RZGW w Krakowie;*

• **Tomasz Wojciechowski** (Centrum Geozagrożeń PIG-PIB): *Geozagrożenia w Małopolsce;*

• **Wojciech Łachowski** (Instytut Rozwoju Miast i Regionów): *Środowisko i adaptacja do zmian klimatu w miastach Małopolski z perspektywy satelity*

**SESJA III, „SPACE&GIS”** (prowadzący: **dr hab. inż. Piotr Wężyk**, **prof. URK** i **dr inż. Stanisław Szombara** z AGH):

• **Jolanta Orlińska** (POLSA): *Budowa ekosystemu obserwacji Ziemi w działaniach POLSA;*

• **Piotr Struzik** (IMGW): *Odbiór, przetwarzanie i wykorzystanie danych satelitarnych w IMGW-PIB;*

• **Monika Jankiewicz** (Planet Labs):

*Wykorzystanie potencjału zobrazowań satelitarnych dla zrównoważonej przyszłości;*

• **Rafał Dąbrowski** (Axelspace Corporation): *Space within your reach – od projektu studenckiego do konstelacji Axelspace;*

• **Paweł Kwiatkowski** (Absiskey): *Od pomysłu do startupu. Działania w ramach finansowania z UE i ESA;*

• **Paulina Gajownik** (ESRI Polska): *Oprogramowanie ArcGIS – wiele możliwości za pomocą jednej platformy;*

• **Andrzej Kępyś** (Stowarzyszenie OpenStreetMap Polska): *OpenStreetMap – tworzymy, pomagamy, rozdajemy*

Konferencja wzbudziła spore zainteresowanie, szczególnie wśród studentów. Łącznie uczestniczyło w niej prawie 360 osób: słuchaczy, prelegentów i wystawców. Co przyniesie postęp w dziedzinie systemów geoinformacyjnych w najbliższych czasach, dowiemy się już za rok, podczas kolejnego GISdayu.

*Opracowanie: Redakcja (na podstawie informacji na stronie malopolskigisday.urk.edu.pl oraz zapisu wideo Centrum Kultury i Kształcenia Ustawicznego URK)*

# Światowy Tydzień Przedsiębiorczości na Uniwersytecie Rolniczym

Kraków, 16–17 listopada 2022 r.

Co roku Uniwersytet Rolniczy w Krakowie jest współorganizatorem Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości w Małopolsce – wydarzenia koordynowanego regionalnie przez Małopolską Innowacyjną.

Tym razem szkolenia i wykłady na URK przygotowało Koło Naukowe Ekonomistów na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym. Poniżej prezentujemy ich krótki opis.

- „Doradztwo finansowe w agrobiznesie. Pomysł na biznes”. **Mgr Piotr Rachwał**, pracownik Katedry Ekonomii i Gospodarki Żywnościowej (Wydział Rolniczo-Ekonomiczny) poprowadził szkolenie, podczas którego mówił o najważniejszych obszarach doradztwa finansowego w agrobiznesie oraz o tym, jakie wyzwania wiążą się z prowadzeniem tego typu działalności.

- „Strefa Pomysłodawcy na Uniwersytecie Rolniczym”. Prelekcja organizowana wspólnie z firmą Rebels Valley, podczas której można było się dowiedzieć, czym jest start-up, jak inwestować w start-upy i co można dzięki nim osiągnąć. Omawiane były też innowacje w rolnictwie i transfer wiedzy. Spotkanie poprowadzili: **dr inż. Tomasz Czech, prof. URK** (dyrektor Centrum Transferu Technologii URK), **Jan Raczynski** – specjalista w zakresie sprzedaży produktów opartych o nowe rozwiązania technologiczne w firmie Rebels Valley, **Maciej Zarański, Piotr Popik** i **Anna Blajerska**.

- „Hugo – robot w rolnictwie. Przykład innowacyjnego start-upu”. Robot Hugo jest jednym z pomysłów opracowanych w Uniwersytecie Rolniczym, od-



„Strefa Pomysłodawcy na Uniwersytecie Rolniczym” to wykład zorganizowany wspólnie przez Uniwersytet Rolniczy i firmę Rebels Valley; na zdjęciu dr inż. Tomasz Czech, prof. URK – dyrektor Centrum Transferu Technologii URK

powiadającym na współczesne globalne wyzwania, a także ciekawym przykładem start-upu w produkcji żywności. Wykład on-line dotyczył zalet nowych technologii w rolnictwie, a na pytania w dyskusji odpowiadała **dr hab. inż. Agnieszka Klimek-Kopyra, prof. URK** – jedna z założycielek innowacyjnego start-upu Hugo Green Solutions.

- „Korzyści certyfikowanej produkcji rolnej dla przedsiębiorcy i konsumenta”. Produkcja i sprzedaż certyfikowanych wyrobów pozwala przedsiębiorcy zwięk-

zyć swoją konkurencyjność na rynku, uzyskać wyższą cenę sprzedaży, a także skorzystać z możliwości wsparcia finansowego w ramach wielu projektów zewnętrznych. Prelekcję poprowadziła **dr hab. inż. Anna Gorczyca, prof. URK**, pracownik Katedry Mikrobiologii i Biomonitoringu (Wydział Rolniczo-Ekonomiczny).

Opracowanie: Redakcja  
(na podstawie informacji na stronie  
Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego)

# Listopadowe posiedzenie prezydenckiej Rady ds. Rolnictwa i Obszarów Wiejskich z udziałem przedstawicieli URK

Warszawa, 25 listopada 2022 r.

25 listopada odbyło się kolejne posiedzenie prezydenckiej Rady ds. Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, którego tematem było „Bezpieczeństwo żywności i jej jakość”. Podjęto także analizę wizerunku polskiej żywności kreowanej w mediach i jego wpływu na wielkość i kierunki polskiego eksportu.

W obradach stacjonarnie uczestniczyli m.in.: **dr Barbara Fedyszak-Radziejowska** – doradca Prezydenta RP, **Rafał Romanowski** – sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, **Krzysztof Saczka** – główny inspektor sanitarny, **dr Michał Rzytki** z Polskiego Centrum Akredytacji oraz **dr Szymon Sikorski** – pełnomocnik i asystent Rektora URK. Zaś za pośrednictwem internetu obecni byli m.in.: **Piotr Ćwik** – zastępca szefa Kancelarii Prezydenta RP oraz **JM dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. URK – rektor Uniwersytetu Rolniczego**.

W wystąpieniach zgodnie podkreślano, że polska żywność jest bezpieczna, a systemy kontroli jej jakości stoją na bardzo wysokim poziomie. Wskazano także na skomplikowaną sytuację na rynku eksportowym, która po agresji Rosji na Ukrainę wymaga od Polski szybkich reakcji na komunikaty pojawiające się w przestrzeni geopolitycznej, próbujące dyskredytować wizerunek polskiej żywności. Wiele miejsca poświęcono także certyfikatom oraz znakowaniu żywności, jak również przypadkom fałszowania informacji o składzie produktów.



Otwarcie posiedzenia Rady ds. Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, 25 listopada 2022 r.;  
fot. Marek Borawski (KPRK)

Na wniosek ministra Jana Ardanowskiego **dr Szymon Sikorski** przedstawił analizę *Wizerunek żywności w mediach – bezpieczeństwo i jakość*. Scharakteryzował w niej podstawowe techniki budowania przekazu medialnego, które poprzez: lęk, empatię, korelację iluzoryczną i społeczny dowód słuszności wpływają na odbiorców, tworząc, często nieprawdziwy, obraz bezpieczeństwa polskiej żywności. Dużą ciekawość członków Rady wywołała część dotycząca mody i zachowań influencerów reprezentujących tzw. *mukbang* i *ASMR mukbang*. Podobnie jak w przypadku analiz dotyczących racjonalnego wyko-

zystania zasobów wody (<https://urk.edu.pl/wiadomosci/11050>) oraz rynku zbóż (<https://urk.edu.pl/wiadomosci/10922>) wystąpienie zyskało wysokie oceny.

Podajemy link do wystąpienia Jana K. Ardanowskiego – przewodniczącego Rady, który dokonał podsumowania obrad: <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/narodowa-rada-rozwoju/aktualnosci/jk-ardanowski-panstwowy-system-nadzoru-nad-zywnoscia-gwarantuje-jej-bezpieczenstwo,61610>.

Tekst:  
dr Szymon Sikorski, MBA





**roszek** – członek zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz **ks. dr hab. Jan Bartoszek** – dyrektor Radia RDN Małopolska. W dyskusji uczestniczył również **Roman Ciepela** – prezydent Tarnowa. Moderator, opierając się na szeregu najnowszych danych makroekonomicznych, poruszał zagadnienia wpływu: inflacji, stopy bezrobocia, wskaźnika zatrudnienia, dostępności mieszkań oraz systemowych instrumentów polityki społecznej państwa na rozwój gospodarczy. W dyskusji wskazano, że niezmiernie ważnym czynnikiem wpływającym na rozwój gospodarczy jest rosnąca liczba osób legalnie zatrudnionych i płacących w Polsce składki i podatki; dotyczy to zwłaszcza obcokrajowców, dla których Polska stała się drugim domem. Stan taki wpływa pozytywnie na wielkość Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który gromadzi środki na nasze świadczenia zdrowotne oraz renty i emerytury. W zakresie wpływu polityki demograficznej na rozwój inteligentnych miast przyszłości o komentarz poproszony został **Roman Ciepela**, który wskazał, w jakich kierunkach rozwija się aglomeracja tarnowska.

Obszerna relacja z panelu dostępna jest na stronie: [www.forum-ekonomiczne.pl/panel-dyskusyjny-polityka-spoleczna-a-rozwoj-gospodarczy/](http://www.forum-ekonomiczne.pl/panel-dyskusyjny-polityka-spoleczna-a-rozwoj-gospodarczy/).

Drugi panel, w którym uczestniczył **dr Sikorski**, nosił tytuł „Paliwo dla dominacji”. Moderatorem był **prof. Tomasz Grosse**, a ekspertami byli: **Jerzy Meysz-towicz** – wiceprzewodniczący Nowoczesnej, **Katarína Hazuchová** – niezależna analityczka ds. środowiska, GPoT ŠIOV (Słowacja), **Zbigniew Gryglas** – były wiceminister Aktywów Państwowych, **Waldemar Skrzypczak** – doradca WS Consulting, **Wojciech Myślecki** – przewodniczący Rady Nadzorczej Eko Energetyka Polska. Wielowątkowa dyskusja dotyczyła czynników mających wpływ na rozwój sytuacji międzynarodowej, zarówno w jej aspektach militarnych i politycznych, jak i gospodarczych i spo-



*Pamiątkowe zdjęcie uczestników panelu „Polityka społeczna a rozwój gospodarczy”; fot. ISW*

łecznych. Wiele miejsca poświęcono sprawom OZE, zrównoważonego rozwoju gospodarczego oraz Ff55. Odpowiadając na pytanie dotyczące wpływu wojny na bezpieczeństwo żywnościowe, **dr Sikorski** wskazał na kilka elementów mogących w przyszłości wywołać kryzys humanitarny w Europie. Pierwszy to wysokość przyszłych plonów zbóż będąca pochodną ceny i dostępności nawozów. Drugi element to susza, gdyż wiele wskazuje, że w niedalekiej przyszłości będziemy mu-

sieli stanąć przed koniecznością nawadniania upraw i w tym wymiarze cena energii wpływać będzie na opłacalność upraw. Kolejnym elementem składowym jest rozwój transportu wodnego, zaś ostatnim marnotrawstwo i dystrybucja żywności. Przywołał dane ONZ, z których wynika, że 1 na 10 osób na świecie kładzie się każdego wieczoru spać głodna, a tymczasem 60% wytworzonej i kupionej przez nas żywności wyrzucamy do kosza. Gdybyśmy jej aż tyle nie wyrzu-



*Uczestnicy panelu Paliwo dla dominacji, fot. ISW*

cali, to być może jedzenie byłoby tańsze. Wypowiedź ta spotkała się z dużym poruszeniem zgromadzonego audytorium. Moderator poprosił również o komentarz do miejsca rolnictwa w programie Zielony Ład. Asystent wskazał, że kluczem do wdrożenia założeń tego programu jest rolnictwo 4.0 – na które składają się m.in. optymalizacja procesów uprawo-

wych oraz bardzo precyzyjne stosowanie środków ochrony roślin. **Dr Sikorski** był jedynym uczestnikiem panelu poproszonym dwukrotnie o wypowiedź.

Relacja z panelu dostępna jest na stronie: [www.forum-ekonomiczne.pl/paliwo-dla-dominacji/](http://www.forum-ekonomiczne.pl/paliwo-dla-dominacji/).

Merytoryczny udział przedstawicieli Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie

był przedmiotem wielu rozmów kulinarnych, gdyż w opinii uczestników Forum aspekt bezpieczeństwa żywnościowego jest często pomijany w komentarzach medialnych, tymczasem ze względu na powszechny i biologiczny aspekt ma on fundamentalne znaczenie.

*Tekst: dr Szymon Sikorski, MBA*

## Konferencja naukowa pt. „Dziedzictwo kulturowe Małopolski w strategii rozwoju”

**Karniowice, 15 grudnia 2022 r.**

15 grudnia w Małopolskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Karniowicach odbyła się konferencja pt. „Dziedzictwo kulturowe Małopolski w strategii rozwoju”, zorganizowana wspólnie z Uniwersytetem Rolniczym w Krakowie.

Konferencję poprowadzili główni organizatorzy wydarzenia: **dr hab. Wioletta Knapik**, **prof. URK** – kierownik Obserwatorium Rozwoju i Dziedzictwa Kulturowego Regionów oraz **Dominik Pasek** – dyrektor Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

W konferencji udział wzięli m.in.: **prof. dr hab. inż. Agnieszka Filipiak-Florkiewicz** – prorektor ds. nauki URK, **prof. dr hab. inż. Bogdan Kulig** – dziekan Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego, **Agnieszka Szlubowska** – dyrektor Urzędu Statystycznego w Krakowie oraz **Jerzy Adam Radoń** – dyrektor Małopolskiego Oddziału Regionalnego ARiMR.

W trakcie konferencji swoje dziedzictwo kulturowe prezentowało pięć powiatów biorących udział w projekcie. Można było zobaczyć np. wytwarzaną metodą klockową koronkę z Bobowej, a także posmakować tradycyjnych potraw i przysmaków. Konferencję urozmaicił

występ Studenckiego Zespołu Góralskiego „Skalni” oraz promocja i sprzedaż produktów świątecznych.

Celem konferencji była m.in. prezentacja projektu naukowo-badawczego URK pt.: „Włączenie zanikającego dziedzictwa kulturowego do innowacyjnej strategii rozwoju obszarów wiejskich (RuralStrateg)” z programu „Nauka dla Społeczeństwa” ogłoszonego przez Ministra Edukacji i Nauki. Projekt RuralStrateg ma na celu wspieranie procesów innowacyjności w rozwoju obszarów wiejskich. Innowacyjność ta będzie polegać na włączeniu dziedzictwa kulinarnego do stra-

tegicznego planu rozwoju regionalnego. Jak czytamy na stronie projektu ([ruralstrateg.ehost.pl/opis-projektu/](http://ruralstrateg.ehost.pl/opis-projektu/)), „Opis, zastosowanie i wdrożenie dziedzictwa kulinarnego jako części dziedzictwa kulturowego oraz wskazanie możliwości jego wykorzystania w innowacyjnym procesie rozwoju regionów stanowi wkład naukowy Uniwersytetu Rolniczego. Współpraca z otoczeniem gospodarczym umożliwi efektywne wykorzystanie tych prac, które zostaną włączone do strategicznego planu rozwoju obszarów wiejskich Małopolski”.

*Opracowanie:  
mgr inż. Izabella Majewska*



*Głos zabiera dr hab. Wioletta Knapik, prof. URK – kierownik Obserwatorium Rozwoju i Dziedzictwa Kulturowego Regionów URK*

# Równość szans w leśnictwie

Kraków, 24 maja 2022 r.

24 maja 2022 r. na Uniwersytecie Rolniczym miała miejsce wizyta studyjna leśniczek z Islandii i Norwegii w ramach projektu „Równość szans w leśnictwie” koordynowanego przez **dr inż. Izę Pigan** – współzałożycielkę i prezeskę Stowarzyszenia Kobiet Lasu, a od kwietnia 2021 r. także członkinię Rady Kobiet przy Dyrektora Generalnym Lasów Państwowych. Pani **dr inż. Izabela Pigan** bardzo dobrze zna sytuację kobiet związanych z leśnictwem, ponieważ najpierw była studentką Wydziału Leśnego UR w Krakowie, potem obroniła doktorat na SGGW w Warszawie, a obecnie pracuje w Nadleśnictwie Bielsko jako zastępczyni nadleśniczego.

Pełnomocnik JM Rektora URK ds. równości – **dr inż. Joanna Dłużniewska** uczestniczyła w spotkaniu z ramienia prorektor ds. nauki – **prof. dr hab. inż. Agnieszki Filipiak-Florkiewicz**. Ze strony Wydziału Leśnego koordynatorem merytorycznym, na prośbę dziekana – **prof. dr hab. inż. Marcina Pietrzykowskiego** była **dr hab. inż. Anna Gazda, prof. URK**. Spotkanie to zostało zrealizowane w ramach projektu finansowanego ze środków Europejskiego Obszaru Gospodarczego (tzw. „fundusze norweskie”). Stowarzyszenie Kobiet Lasu zostało beneficjentem programu „Aktywni Obywatele”, uzyskując dofinansowanie na działania w kwocie blisko 76 000 EUR. Warto podkreślić, że dofinansowania udzielane są w trybie konkursowym, a wśród kilkuset wnioskodawców znalazły się organizacje pozarządowe z długoletnim doświadczeniem, jak m.in. Polska Akcja Humanitarna.

Trwający blisko dwa lata projekt ma na celu szeroko pojęte wyrównywanie



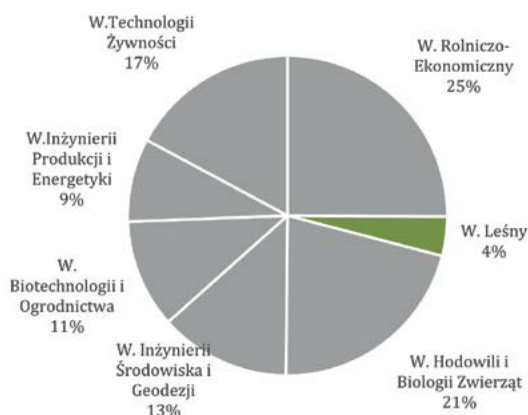
Pamiątkowe zdjęcie uczestniczek spotkania w holu Wydziału Leśnego Uniwersytetu Rolniczego

szans kobiet i mężczyzn pracujących w sektorze leśnym oraz podjęcie publicznej debaty dotyczącej równouprawnienia w leśnictwie. Jest on realizowany w partnerstwie z dwiema organizacjami: Kvinner i Skogbruket z Norwegii i Skogarkonur z Islandii.

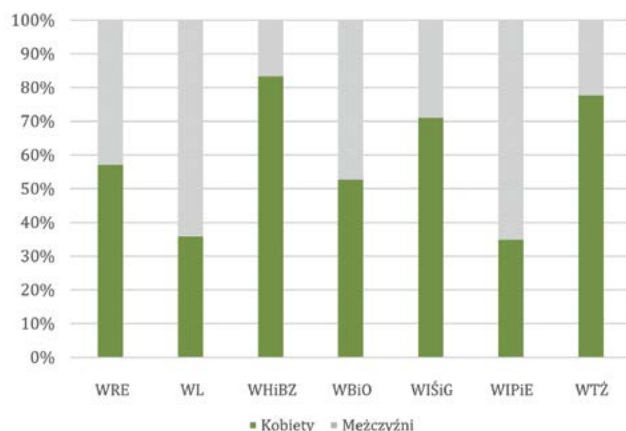
Działania zostały podzielone na cztery komplementarne obszary:

- **diagnoza i rozpoznanie problemu**, czyli badanie stanu równouprawnienia w polskim leśnictwie, zrealizowane we współpracy z SGH w Warszawie,
- **edukacja** antydyskryminacyjna prowadzona na warsztatach oraz w ramach trzech konferencji,
- **stworzenie sieci współpracy** organizacji o podobnym profilu działających w innych krajach europejskich,
- **wypracowanie rekomendacji i rozwiązań** wspierających równouprawnienie, które zostaną opublikowane w postaci podręcznika dobrych praktyk.

Wizyta na Wydziale Leśnym była realizacją trzeciego z wymienionych obszarów, czyli tworzenia międzynarodowego partnerstwa. Obejmował on wizyty studyjne członkiń SKL w Norwegii i Islandii oraz rewizytę partnerek w Polsce. Jednocześnie w trakcie projektu współpraca ta poszerzyła się o organizacje kobiet-leśniczek z innych krajów: Austrii, Niemiec, Ukrainy i krajów bałkańskich, realizujących równoległe projekt *Fem4Forest*. Wynikiem synergii działań jest założenie w listopadzie 2022 r. (czyli już po naszym spotkaniu) międzynarodowego stowarzyszenia Women in Forestry International. Stowarzyszenie Kobiet Lasu jest jednym z członków założycieli, a **dr Izabela Pigan** pełni w nim funkcję *vice-chairwoman*. Ma ono na celu inicjowanie i intensyfikowanie współpracy krajowych i regionalnych stowarzyszeń kobiet w leśnictwie i przemyśle drzewnym, a także wsparcie i promocję kobiet w tych obszarach.



Rys. 1. Udział kobiet zatrudnionych na poszczególnych Wydziałach Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie



Rys. 2. Porównanie struktury zatrudnienia na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie

Z kolei pełnomocnik JM Rektora URK **dr inż. Joanna Dłużniewska** przedstawiła główne założenia Planu Równości Płci, który został przyjęty na Uczelni w lutym 2022 r. Plan ten określa kluczowe zasady, cele i działania promujące równość szans wszystkich członków społeczności akademickiej – pracujących i uczących się. Wprowadzenie planu zapewnia warunki umożliwiające pracę i naukę w środowisku bezpiecznym, poszanowanie różnorodności, wolność od dyskryminacji, swobodę rozwoju, a także równe traktowanie i jednakowe szanse. Działania przyjęte w planie mają na celu wsparcie wszystkich członków wspólnoty akademickiej, tak aby – bez względu na płeć – każda osoba miała równą i nie-

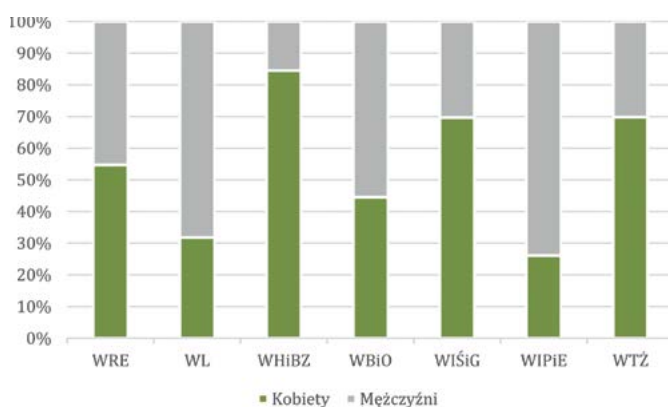
ograniczoną możliwość rozwoju zawodowego i edukacji oraz aby mogła w pełni wykorzystać swój potencjał, wiedzę, umiejętności i kwalifikacje z korzyścią dla siebie i całej Uczelni. Ze szczególnym zainteresowaniem słuchaczki spotkały się zagadnienia dotyczące przebiegu rozwoju i awansu naukowego w zależności od płci oraz dobrych praktyk sprzyjających zachowaniu równowagi między pracą zawodową a życiem rodzinnym osób zatrudnionych.

W czasie spotkania **dr hab. inż. Anna Gazda, prof. URK**, przedstawiła strukturę zatrudnienia kobiet na Uniwersytecie Rolniczym, podkreślając stosunkowo niski udział pań realizujących swe cele zawodowe na Wydziale Leśnym (rys. 1).

Wśród pracowników Wydziału Leśnego kobiety stanowią ok. 35% ogółu osób zatrudnionych na różnych stanowiskach: badawczych, badawczo-dydaktycznych, dydaktycznych, technicznych i administracyjnych (rys. 2).

Ta struktura znajduje swe odzwierciedlenie również wśród studentów, którzy rozpoczęli swe studia w 2021 r. (rys. 3).

Kobiety zatrudnione na Wydziale Leśnym biorą aktywny udział w życiu akademickim, przede wszystkim w zakresie prowadzenia badań naukowych, publikowania prac naukowych, a także realizacji zajęć dydaktycznych w kraju i za granicą. Wśród pierwszych autorów publikacji naukowych, zarówno monografi naukowych, jak i artyku-



Rys. 3. Porównanie struktury wśród słuchaczy pierwszego roku studiów stacjonarnych w 2021 roku



Dr inż. Iza Pigan – prezeska Stowarzyszenia Kobiety Lasu

łów opublikowanych w czasopiśmie o znaczącym zasięgu i wpływie na środowisko naukowców, często pojawiają się nazwiska naszych koleżanek. Część z nas jest beneficjentkami różnych konkursów mających na celu finansowanie badań naukowych i prac rozwojowych (NCN, NCBiR). W trakcie spotkania **dr hab. inż. Anna Gazda, prof. URK**, bardziej szczegółowo omówiła rolę kobiet zatrudnionych na Wydziale Leśnym w życiu naszej społeczności akademickiej, kształceniu młodych badaczy i pozyskiwaniu projektów. Uczestniczki spotkania chętnie dzieliły się informacjami o swoich sukcesach. Wiele pracownic aktywnie zaangażowało się we współpracę międzynarodową w różnej postaci, począwszy od uczestnictwa w programie ERASMUS czy CEEPUS, ale również realizując projekty na podstawie umów dwustronnych lub finansowanych np. przez NAWA; niektóre z nas są też aktywnymi uczestniczkami różnych projektów COST finansowanych przez UE.

Następnie głos zabrała **pani dr. inż. Izabela Pigan**, która przedstawiła działalność Stowarzyszenia oraz główne założenia projektu.

Stowarzyszenie Kobiet Lasu to ogólnopolska organizacja pozarządowa, której misją jest integrowanie i wspieranie kobiet związanych z leśnictwem — niekoniecznie tylko tych, które ukończyły wydziały czy szkoły leśne. Członkiniami SKL są panie pracujące w Lasach Państwowych i parkach narodowych, zarówno podleśnicze i nadleśnicze, jak i księgowe, kadrowe i sekretarki, a także działające na uczelniach leśnych czy w instytutach badawczych. Stowarzyszenie działa od 2009 r. i od momentu powstania regularnie organizuje spotkania i konferencje o kobietach i dla kobiet (choć nie tylko), poruszające całe spektrum zagadnień dotyczących pracy kobiet w dziedzinach tradycyjnie uznawanych za męskie, w tym zwłaszcza w leśnictwie, oraz wskazujących na wy-

pracowane rozwiązania wspierające równouprawnienie wszystkich zatrudnionych. Jest jedyną jak dotąd instytucją, która gromadzi i analizuje dane dotyczące kobiet pracujących w Lasach Państwowych (publikowane na stronie [www.kobietylasu.pl](http://www.kobietylasu.pl) w zakładce „bank danych”), a także inicjuje badania naukowe związane z sytuacją kobiet. Jednocześnie stanowi platformę wymiany doświadczeń dla kobiet w leśnictwie, które z racji bycia mniejszością oraz znaczącej niedoreprezentacji na stanowiskach kierowniczych mają znacznie mniejsze możliwości stworzenia sieci kontaktów i współpracy. Dotychczas większość działań SKL była lokalizowana w Lasach Państwowych, natomiast jednym z założeń projektu jest poszerzenie i utrwalenie współpracy z innymi instytucjami, w tym zwłaszcza z wydziałami leśnymi. Majowe spotkanie zaowocowało już organizacją warsztatów antydyskryminacyjnych, w planach są również kolejne szkolenia i obrady. Relacje z całości działań projektowych można obserwować przede wszystkim na profilu [www.facebook.com/profile.php?id=100076295485803](http://www.facebook.com/profile.php?id=100076295485803) oraz na stronie [www.kobietylasu.pl](http://www.kobietylasu.pl).

W trakcie spotkania, oprócz zaplanowanej wcześniej prezentacji zakresu badań i osiągnięć naukowych kobiet prowadzących badania, zorganizowano dyskusję, do której zaproszono również panie, które prowadzą zajęcia dydaktyczne ze studentami lub są odpowiedzialne za sprawy administracyjne czy prace laboratoryjne, a także nasze studentki. W ten sposób umożliwiono wymianę opinii pomiędzy kobietami pełniącymi różne funkcje oraz stworzono dobre warunki do nawiązania dalszej współpracy.

Po każdym z wymienionych wystąpień miała miejsce krótka, ale owocna dyskusja, pomimo tego że nasze grono było dość skromne. W spotkaniu udział wzięły nieliczne (ze względu na czas intensywnie wypełniony dydaktyką, a przede wszystkim ćwiczeniami

terenowymi) przedstawicielki Wydziału Leśnego URK: **dr inż. Magdalena Kacprzyk, dr hab. inż. Anna Klamerus-Iwan, prof. URK, dr inż. Anna Kożuch, mgr inż. Anna Filipowska-Majchrzak, mgr inż. Monika Gach, mgr inż. Joanna Jaszczuk** (zatrudnione na WL), **dr inż. Joanna Dłużniewska** (pełnomocnik JM Rektora URK ds. równości), a także ze strony RDLP Kraków osiem osób z zagranicy i trzy z Polski oraz **inż. Julia Ratowska**, która godnie reprezentowała grono naszych studentek i bardzo chętnie udzielała informacji o sukcesach i problemach własnie tej grupy.

Po części referatowej przyszedł czas na krótkie, ale burzliwe dyskusje, podczas których, bazując na swych doświadczeniach, opowiadałyśmy o problemach, z jakimi jako kobiety spotykamy się w swoich krajach, nie zapominając też o swych sukcesach.

Po zamknięciu oficjalnej części poświęconej dyskusjom przyszedł czas na zaprezentowanie naszym gościom infrastruktury wykorzystywanej do prowadzenia badań oraz zajęć dydaktycznych na Wydziale Leśnym. Gości zaprosiliśmy m.in. do odpowiednio wyposażonych sal dydaktycznych, następnie zwiedziliśmy ekspozycję roślin leśnych. Na zakończenie tej części spotkania pan **dr inż. Piotr Pacanowski** zaprosił uczestniczki spotkania do zwiedzenia Muzeum Gleb. Wszystkie panie były pod wrażeniem prezentowanej ekspozycji zarówno ze względu na zbiory, jak i formę prezentacji.

Spotkanie to pozwoliło nam na ocenę własnej sytuacji przez pryzmat problemów i sukcesów kobiet z innych krajów. Rozwinęła się ciekawa dyskusja i plany na dalszą współpracę.

*Tekst:*

*dr hab. inż. Anna Gazda,*

*dr inż. Izabela Pigan,*

*dr inż. Joanna Dłużniewska*

*Zdjęcia: Piotr Pacanowski*

# Uroczyste podsumowanie sezonu 2021/2022

## AZS Kraków

Kraków, 3 listopada 2022 r.

3 listopada 2022 r. w Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie odbyło się uroczyste podsumowanie sezonu 2021/2022 AZS Kraków.

Uniwersytet Rolniczy w Krakowie w klasyfikacji generalnej Akademickich Mistrzostw Małopolski 2021/22 zajął 8. miejsce. Za szczególne osiągnięcia sportowe chcielibyśmy w pierwszej kolejności pogratulować:

- zawodnikom sekcji koszykówki męskiej za zdobycie 1. miejsca w Akademickich Mistrzostwach Małopolski;
- zawodniczkom sekcji siatkówki plażowej kobiet za zdobycie 3. miejsca w Akademickich Mistrzostwach Małopolski;
- zawodnikom sekcji tenisa stołowego mężczyzn za zdobycie 3. miejsca w Akademickich Mistrzostwach Małopolski.

Gratulujemy również wszystkim zawodnikom i zawodniczkom, którzy w zeszłym sezonie reprezentowali Uczelnię podczas sportowych zmagani. Dziękujemy i trzymamy kciuki za starty w nadchodzącym sezonie.

Podczas uroczystej gali Uniwersytet Rolniczy reprezentowali: **dr hab. inż. Andrzej Bogdał, prof. URK** – prorektor ds. kształcenia, **mgr Janusz Zachara** – kierownik Studium Wychowania Fizycznego URK, **Adrian Grzebieniak** – prezes Klubu Uczelnianego AZS UR Kraków, **Wiktoria Wojciechowska** – wiceprezes ds. sportu masowego i upowszechniania kultury.

*Ze sportowym pozdrowieniem*  
*Adrian Grzebieniak*



Na zdjęciu (od lewej): Adrian Grzebieniak – prezes Klubu Uczelnianego AZS UR Kraków, Wiktoria Wojciechowska – wiceprezes ds. sportu masowego i upowszechniania kultury, dr hab. inż. Andrzej Bogdał, prof. URK – prorektor ds. kształcenia, mgr Janusz Zachara – kierownik Studium Wychowania Fizycznego URK; fot. Biuro Prasowe AZS



Zespół AZS UR Kraków – mistrzowie Małopolski w koszykówce mężczyzn po zwycięskim meczu z AZS AGH Kraków; 20 marca 2022 r.; fot. Biuro Prasowe AZS

# 70 років minyno. Jubileusz „Skalnych”

Kraków, 5 listopada 2022 r.

5 listopada br. z okazji 70. rocznicy działalności artystycznej Studenckiego Zespołu Góralskiego „Skalni”, w Nowohuckim Centrum Kultury odbył się uroczysty koncert pt. „70 років minyno”. Tuż po nim odbyło się wielopokoleniowe spotkanie obecnych i byłych członków zespołu „Skalni”.

**JM dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. URK** – rektor Uniwersytetu Rolniczego w swoim przemówieniu nawiązał do siły tradycji wielu pokoleń Studenckiego Zespołu Góralskiego „Skalni”. Swoje słowa wdzięczności i uznania skierował do wszystkich obecnych i byłych członków Zespołu. Mówił, że ciężko sobie wyobrazić Uniwersytet Rolniczy bez Zespołu „Skalni”, który na URK istnieje już 70 lat”.

Niezwykle miłym akcentem było nadanie odznaki Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Zasłużony dla Kultury Polskiej” kierownikowi Zespołu „Skalni”, **Józefowi Brzuchaczowi**, którą wręczył **Andrzej Gut-Mostowy** – sekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki, były członek Skalnych. Nagrodę Ministra Kultury otrzymał również cały Zespół Góralski „Skalni”.

Z kolei **Andrzej Pawłowski** – były kierownik Zespołu „Skalni” przekazał informację o nadaniu **Józefowi Brzuchaczowi** tytułu „Super Kumotra Honoris Causa” przez ojca krzestnego – **Staska Jabconia**, I kumotra – **Józefa Zapotoczego** i Wielką Ławę Kumotrów Wszechświatowej Wspólnoty Góralskiej „NASO RZEC” z siedzibą w Chicago.

W wydarzeniu udział wzięli również: **Anna Okońska-Walkowicz** – pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. polityki senioralnej, **o. Mariusz Tabul-**



Jubileusz 70-lecia Skalnych świętowano w Nowohuckim Centrum Kultury

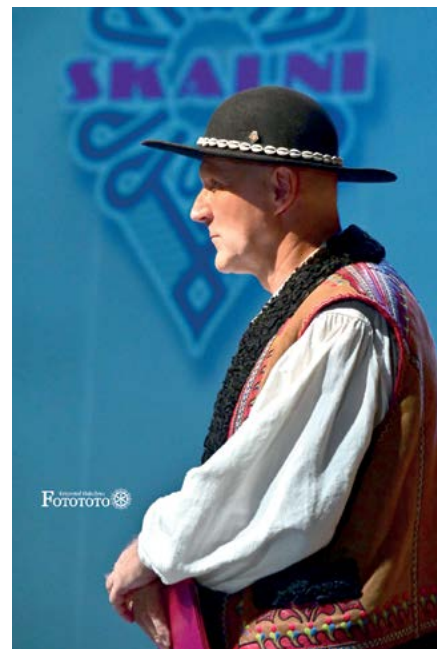
**ski** – przeor Zakonu Paulinów na Skalce w Krakowie, **o. Adrian Mróz** – opat Ojców Cystersów w Krakowie Mogile, **Julian Kowalczyk** – prezes Zarządu Głównego Związku Podhalan w Polsce, członek Zespołu „Skalni”, **Stefan Majerczyk** – prezes Krakowskiego Związku Podhalan w Polsce, członek Zespołu „Skalni”, **dr hab. inż. Andrzej Bogdał, prof. URK** – prorektor ds. kształcenia URK, **JM prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady** – były rektor URK, władze diekańskie, delegacje krakowskich zespołów pieśni i tańca oraz wielu innych znamienitych gości.

Studencki Zespół Góralski „Skalni” Uniwersytetu Rolniczego skupia młodzież akademicką z terenów Podhala i okolic. Łączy ich umiłowanie tradycji, kultury i sztuki góralskiej. Jubileusz stanowił okazję do spotkania dla kilku pokoleń członków zespołu, którzy na przestrzeni wielu lat poprzez taniec, śpiew i muzykę podtrzymują tradycję tej kultury.

Przez wszystkie lata istnienia Zespołu jego członkami byli i są studenci wyższych uczelni krakowskich pochodzący

z Podhala oraz innych terenów Małopolski. Wielu z nich po ukończeniu studiów zajmuje się pracą organizacyjną i artystyczną w swoich rodzinnych stronach.

Opracowanie: mgr Izabella Majewska  
Zdjęcia: Krzysztof Haładyna



Józef Brzuchacz – wieloletni kierownik Studenckiego Zespołu Góralskiego „Skalni”



# Uniwersytet Rolniczy upamiętnił 83. rocznicę Sonderaktion Krakau

Kraków, 7 listopada 2022 r.

W 83. rocznicę aresztowania krakowskich Profesorów i uwięzienia ich w niemieckim obozie koncentracyjnym Sachsenhausen, **JM dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. URK – rektor URK** wraz z pracownikami Biblioteki Głównej, złożył wieńce na cmentarzu Rakowickim na grobach profesorów Wydziału Rolniczego, którzy po wojnie pracowali w WSR w Krakowie: Romana Prawocheńskiego (zm. 1965) Juliusza Jakóbca (zm. 1968), Stefana Schmidta (zm. 1977) i Edwarda Chodzickiego (zm. 1978).

Hołd, poprzez zapalenie znicza, oddaliśmy również Profesorom WR UJ, którzy zmarli w obozie koncentracyjnym, z powodu nie udzielenia im pomocy medycznej, w styczniu 1940 r.: Adamowi Różańskiemu i Feliksowi Rogozińskiemu.

W tragicznych listopadowych wydarzeniach ucierpieli także Profesorowie Wydziału Rolniczego: Jan Włodek (zm. 1940, pochowany w Niegowici), Jan Kozak (zm. 1941, Miejsce Piastowe), Teodor



*Rektor URK – prof. Sylwester Tabor składa wieńce na grobie prof. Juliusza Jakóbca*

Marchlewski, pozostały po wojnie na UJ, rektor (zm. 1962, cm. Rakowicki), Jan Zabłocki – związany po 1945 r. z UMK w Toruniu (zm. 1978, Toruń), Franciszek Hendzel – pierwszy dziekan Wydziału Melioracji WSR (zm. 1965, Ropczyce),

Anatol Listowski zasłużony organizator tajnego nauczania, związany po wojnie z SGGW (zm. 1987, cmentarz Rakowicki), Karol Starmach, więziony po wojnie przez władze komunistyczne, pracownik UJ oraz PAN (zm. 1988, cm. Rakowicki), Franciszek Górski – pracownik UJ i PAN, doktor honoris causa Akademii Rolniczej w Krakowie z 1981 (zm. 1989, cm. Salwatorski).

Podczas składania wieńców pod tablicą upamiętniającą Sonderaktion Krakau na terenie koszar 16. Batalionu Powietrznodesantowego przy ul. Wrocławskiej 82, gdzie Profesorowie trafili przed ostateczną wywózką do Niemiec, Uniwersytet Rolniczy reprezentował dyrektor Biblioteki Głównej **mgr Paweł Jakubiec**.

*Tekst: mgr Danuta Gajewska*

*mgr Paweł Jakubiec*

*Biblioteka Główna*

*Zdjęcia: Gabriel Wojcieszek*



*Przemawia prof. Jacek Popiel – rektor UJ*

# Edmund Załęski (1863 – 1932)

## – inżynier, profesor, dziekan, rektor

Danuta Gajewska

20 grudnia 2022 r. minęła 90. rocznica śmierci prof. Edmunda Załęskiego, dziekana Wydziału Rolniczego UJ w roku akademickim 1925/1926, rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego w roku 1930/1931. Edmund Ślubicz-Załęski żył 69 lat, urodził się we Lwowie, zmarł w Krakowie, spoczywa w grobowcu rodzinnym w Jankowicach (powiat sandomierski, gmina Wilczyce). Był trzecim dziekanem Wydziału Rolniczego (po prof. Stefanie Surzyckim i prof. Stanisławie Sokołowskim) i jedynym rektorem Uniwersytetu Jagiellońskiego wywodzącym się z Wydziału Rolniczego tej uczelni.

„Ś. P. prof. Załęski był człowiekiem wielu towarzystw naukowych krajowych i zagranicznych, był poza tem koman-

dorem orderów »Polonia Restituta« i »Białego Lwa«. Był również członkiem krakowskiej Rady miejskiej, która na wczorajszym posiedzeniu uczciła pamięć zmarłego przez powstanie. W swoim dziale pracy naukowej był znakomitością na miarę europejską”<sup>1</sup>.

„Przed gmachem Uniwersytetu kondukt zatrzymał się, a trumnę złożono na marach okrytych całunem. Ze stopni gmachu przemówił rektor Kutrzeba, żegnając w serdecznych słowach ś. p. Zmarłego. Zkolei żegnał ś. p. prof. Załęskiego imieniem Studium Rolniczego<sup>2</sup> prof. Roupert, imieniem delegata ministerstwa rolnictwa, zakładów doświadczalnych oraz związków hodowlanych przemówił

p. Przyborowski, asystent zmarłego profesora. Wreszcie akademik Skrzetelski pożegnał zmarłego imieniem uniwersyteckiej młodzieży rolniczej”<sup>3</sup>.

Istnieje jedno opracowanie życiorysu prof. Załęskiego, wspomnienie pośmiertne napisane przez dr. Edwarda Kosteckiego (1886–1968), hodowcę roślin, który nazywał Załęskiego swoim nauczycielem (fachu, rozumowania, postępowania) i uznawał zmarłego za wielkiego formatu naukowca: „który do końca życia cieszył się zasłużoną opinią najpracowitszego człowieka o niepospolitej wydajności”<sup>4</sup>. Na tym artykule opiera się prof. Barbara Skucińska (co podaje w bibliografii), która przygotowała biogram Profesora do Zło-

nie tylko nauka



Delegacja z Mydlnik na czele orszaku pogrzebowego; źródło: „IKC”



Członkowie korporacji akademickiej Corolla przed trumną Profesora; źródło: NAC

<sup>1</sup> Zgon b. rektora Uniwersytetu Jagiel. ś. p. prof. Edmunda Załęskiego, „Ilustrowany Kurier Codzienny”, nr 354, 22 grudnia 1932, s. 17. W cytatach zachowana jest pisownia oryginalna.

<sup>2</sup> Kończył się dziewiąty rok istnienia Wydziału Rolniczego, jednak dziennikarz użył nazwy: Studium Rolnicze zamiast: Wydział Rolniczy.

<sup>3</sup> Eksportacja zwłok śp. Prof. U. J. Edmunda Załęskiego w Krakowie, „Ilustrowany Kurier Codzienny”, nr 356, 24 grudnia 1932, s. 16.

<sup>4</sup> Edward Kostecki, Ś. p. Edmund Załęski, „Gazeta Cukrownicza”, 1933, nr 5/6, s. 64.

tej Księgi Akademii Rolniczej w 2000 r., oraz Urszula Chermuła, która podpisała się pod biogramem Edmunda Załęskiego w Roczniku Muzeum Narodowego w Szreniawie, rok 1983 (bez podania źródła). W monografii *Dzieje Studiów Rolniczych* w Krakowie 1890–1962, Kraków 1965, prof. Tadeusz Ruebenbauer opisał, ze znajomością rzeczy (obaj panowie byli specjalistami hodowli roślin), głównie naukowe dokonania prof. Edmunda Załęskiego, którego prof. Ruebenbauer, absolwent WR 1931 r., na pewno znał osobiście.

Celem tego artykułu jest przedstawienie, po raz kolejny, pracowitego życia profesora Załęskiego, który będąc inżynierem chemikiem, w pokrewnych dziedzinach samoukiem, łączył teorię z praktyką, czyli pracował za dwóch. Był ceniony i poważany w gronie naukowców i przedsiębiorców. Artykuł jest trzecim, przerobionym na współczesny język i okoliczności jubileuszowe 100-lecia krakowskiego Wydziału Rolniczego, skrótem zapisu dr. Kosteckiego, streszczeniem fragmentów broszur wydanych przez firmę Buszczyński i Synowie S.A. w roku 1929 i 1936<sup>5</sup>, a także przedstawieniem prywatnego życia Profesora, jako uzupełnienie wypowiedzi prof. Barbary Skucińskiej, która ponad dwadzieścia lat temu nie była w posiadaniu informacji na ten temat, a obecnie, dzięki materiałom udostępnionym przez panią Agnieszkę Wyczółkowską, prawnuczkę prof. Załęskiego, wnuczkę córki Profesora oraz dzięki informacjom od pani Joanny Konopki, której prababka, Anna Skibniewska, była siostrą Profesora, możemy poznać również osobisty rys jego biografii.

Edmund Załęski urodził się we Lwowie, dokąd trafiła rodzina (czasy powstania styczniowego), przenosząc się z mająt-

ku ojca (Przewody, woj. świętokrzyskie, pow. sandomierski) w strony rodzinne matki, z domu Dzieduszyckiej. Maturę zdał w gimnazjum w Radomiu i po rocznych studiach na Wydziale Matematyki Uniwersytetu Warszawskiego przeniósł się do Rygi, gdzie na Politechnice w 1888 r. ukończył chemię z wyróżnieniem. W czasach studenckich należał do polskiej korporacji akademickiej Welecja, założonej w Rydze w roku 1883. Na stronie korporacji w zakładce „wprowadzenie” Edmund Załęski wymieniony jest pośród ośmiu wypisanych z nazwiska najbardziej znanych członków tej organizacji.

Pierwszą pracę podjął w hucie żelaza w Bliżynie (obecnie woj. świętokrzyskie, pow. skarżyński). Swoją decyzję szybko uznał za życiową pomyłkę i przemysł zamienił na rolnictwo. Zatrudnił się w przedsiębiorstwie hodowli nasion buraka cukrowego Władysława Mayzla (1847–1905) w Brzozówce (woj. świętokrzyskie, pow. buski). Pracodawca cenił wiedzę i energię młodego inżyniera. Wysłał go na kilkumiesięczny staż do laboratorium w Berlinie. Istniejąca od roku 1873 firma produkcyjna Mayzla nie mogła sobie jednak pozwolić na zbyt nowatorskie wtedy, czasochłonne i niepewne, zdaniem właściciela, eksperymenty doświadczalne. W 1893 r. trzydziestoletni inż. Załęski zwolnił się z pracy i założył własne przedsiębiorstwo hodowlane ze stacją doświadczalną badań nad burakiem cukrowym w Suhakach na Podolu, a drugą stację w Golach w powiecie błońskim (obecnie woj. mazowieckie, pow. grodziski). Po dwóch latach Suhaki zbankrutowały, ponieważ Syndykat Cukrowniczy rozwiązał się i skończyło się jego subsydlum (zasiłek pieniężny), a zasoby finansowe młodego właściciela firmy wyczerpa-

ły się. Stację w Golach kupił Związek Cukrownictwa. Prowadził ją, po przeniesieniu do Jeżówki (woj. mazowieckie, pow. sochaczewski), ówczesny doktor Wincenty Karpiński (1867–1913), hodowca roślin i gleboznawca, który wcześniej współpracował z inż. Załęskim w Brzozówce i Suhakach.

Edmund Załęski zmuszony sytuacją (bankrutem i długami, które spłacał do I wojny światowej, czyli przez prawie dwadzieścia lat) wrócił do dawnego pracodawcy w charakterze dojazdowego kierownika naukowego hodowli w Brzozówce. Równolegle prowadził niewielką własną hodowlę roślin w Przewodach, kierował selekcją hodowli u hrabiów Bobryńskich w Bohorodycku (obecnie Bogorodick, zachodnia Rosja, obwód tułski), a od roku 1897 pracował także w Cukrowni Kalnickiej (obecnie Kalnyk, Ukraina, obwód winnicki)<sup>6</sup>. Zważywszy na odległości: Warszawa – Kalnyk 834 km, Warszawa – Bogorodick 1385 km i Brzozówka – Przewody jakieś (bagatela) 60 km, oraz na godzenie ze sobą czterech posad, trudno nie zgodzić się z dr. Kosteckim, że lata 1895–1904 był najcięższym okresem pracy zawodowej inż. Załęskiego: „Praca rozerwana, uciążliwa, życie w wagonie, bez dużych efektów fachowych i finansowych”<sup>7</sup>. Przyszły profesor nie marnował czasu w pociągach, tworzył projekty zastosowania ścisłych matematycznych metod do hodowli roślin, czytał prace z zakresu dziedziczności. Samodoskonalenie było zajęciem, które Edmund Załęski rozwijał stale.

Rok 1904 był pozytywnym przełomem w życiu inż. Edmunda Załęskiego. Objął kierownictwo hodowli (później naukowe) firmy K. Buszczyński i M. Łążyński w Niemierczu, założonej na Podolu w 1886 r.<sup>8</sup>, i na tym

<sup>5</sup> Obie broszury nie mają podanego roku wydania, prawdopodobne daty wydania autorka podaje na podstawie treści.

<sup>6</sup> Załęski prawdopodobnie współpracował w Kalniku z ojcem Jarosława Iwaszkiewicza, który był wtedy w tej cukrowni zarządcą ekonomicznym. W: „Podkowiński Magazyn Kulturalny”, nr 29-30, Oskar Koszucki, *Ukraina – moja i iwaszkiewiczowska. Refleksje z podróży. Za carów*.

<sup>7</sup> Edward Kostecki, *Ś. p. Edmund Załęski*, „Gazeta Cukrownicza”, 1933, nr 5/6, s. 68.

<sup>8</sup> „Hodowla naszej firmy jest jedną z najstarszych, a mianowicie trzecią z rzędu z istniejących w Polsce”. W: K. Buszczyński i Synowie Hodowla Nasion S. A., Warszawa, s. [7].

stanowisku pozostał do końca życia. W roku 1906 (rewolucja w 1905 r. zagraziła zniszczeniem dorobku hodowlanego firmy) Konstanty Buszczyński, który od 1894 r. był jedynym właścicielem firmy, założył filię hodowlaną w Górcie Narodowej pod Krakowem. Od tej pory hodowla prowadzona była równolegle (na tym samym materiale hodowlanym) w obu stacjach selekcyjnych, a właściciele z dumą podkreślali: „Obie stacje znajdują się pod wspólnym kierunkiem naukowym Profesora Studium Rolniczego Uniwersytetu Jagiellońskiego, inż. Edmunda Załęskiego”<sup>9</sup>.

Buszczyńscy, w folderze na pięćdziesięciolecie założenia firmy, tak podsumowali dokonania swojego pracownika: „W roku 1904 inż. Józef Orłowski opuszcza firmę, a miejsce jego zajmuje inż. Edmund Załęski, późniejszy profesor i rektor Wszechnicy Jagiellońskiej w Krakowie. Inż. Załęski wprowadza do hodowli zupełnie nowe, w owym czasie nieznanne, metody własne, jak: doświadczenia porównawcze metodą wzorcową z wielokrotnymi powtórzeniami, zastępuje krzywe Galtona – krzywymi Queteleta, dygestję zimną – dygestją półgorącą systemu Załęskiego, zmienia rurki 200 m/m w polarymetrach na rurki 400 m/m, oraz – dla wyeliminowania błędów przy robocie – wprowadza podwójną polaryzację wszystkich buraków. Równocześnie zostaje zmieniona hodowla rodowodowa parami na czysto rodowodową pojedynczymi roślinami. Chcąc z jednego wybranego egzemplarza otrzymać jak najwięcej nasion w możliwie

krótkim czasie, wprowadza się stosowanie sposobu wegetatywnego rozmnażania, za pomocą oczkowania systemem Novočka. Dla sprawdzenia zaś postępów hodowli zostaje zastosowany system wzorca łańcuchowego. Już w owym czasie firma, doceniając wagę plenności buraka, stosuje w selekcji w r. 1905 tablice, ustalające korelacje między ciężarem a cukrowością buraka”<sup>10</sup>.

Ważnym wydarzeniem dla promocji firmy było wydanie broszury autorstwa inż. Edmunda Załęskiego, opisującej system doświadczeń porównawczych i objaśniającej jego stosowanie w praktyce. „Instrukcję dla wykonania doświadczeń porównawczych z różnymi odmianami buraków cukrowych” wydrukowano w sześciu językach: polskim, rosyjskim, niemieckim, francuskim, włoskim i hiszpańskim. Broszura rozeszła się w znacznej ilości egzemplarzy<sup>11</sup>.

Po wojnie bolszewickiej Buszczyńscy utracili Niemiercze, zakupili Więclawice pod Inowrocławiem. W roku 1929 na Powszechniej Wystawie Krajowej w Poznaniu otrzymali Grand Prix Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz Wielki Medal Złoty<sup>12</sup>.

Współtwórcą sukcesów firmy Buszczyńskich przez dwadzieścia osiem lat był inż. Edmund Załęski. Zarząd docenił jego pracę:

„Metodyka, zarówno zakładania pól porównawczych, jak obliczania otrzymanych wyników i wyciągania wniosków [opisana przez prof. E. Załęskiego] (...) stosowana przez niego i przez nas już w ostatnim dziesiątku przeszłego stule-



Miniatury medali nagrodowych dla firmy Buszczyńskich; zbiory Muzeum URK



Szyld Zakładu Rolniczego Doświadczalnego; zbiory Muzeum URK

cia, zaczęła się rozpowszechniać w zachodniej Europie dopiero około 1910 r., i na ostatnim zjeździe międzynarodowego związku hodowców nasion, odbytym

<sup>9</sup> Tamże, s. [18].

<sup>10</sup> K. Buszczyński i Synowie Hodowla Nasion Sp. Akc. 1886–1936, Warszawa, s. [13–15].

<sup>11</sup> „Drugą [fundamentalną – przypis autorki] pracą Załęskiego (...) [po »Instrukcji do urządzania doświadczeń porównawczych...« – przypis Autorki] jest opublikowana przez niego w Rocznikach Nauk Rolniczych w roku 1909 praca: *Zastosowanie wielokątów częstotliwości do selekcji roślin*. Ja zacząłem stosować krzywe częstotliwości w 1893 roku w mojej hodowli nasion w Suhakach, a następnie, w Przezwodach, początkowo jednak w sposób bardzo pierwotny; następnie wprowadziłem je do pozostających pod moim kierownictwem selekcji fabrycznych w Bogorodycku i Kalniku, zaś od roku 1904 do Zakładów firmy »K. Buszczyński i M. Łążyński« w Niemierczu i Górcie Narodowej, stosując je tak do selekcji buraków, jak i zbóż. Mam więc prawo metodę stosowania krzywych częstotliwości w hodowli uważać za swoją i jako taką ją podaję”. W: Edward Kostecki, *S. p. Edmund Załęski*, „Gazeta Cukrownicza”, 1933, nr 5/6, s. 69.

<sup>12</sup> K. Buszczyński i Synowie Hodowla Nasion S. A., Warszawa, s. [26].

w Pradze 1928, została przedstawiona (...) jako jedna z największych zdobyczy techniki doświadczalnictwa<sup>13</sup>.

„W roku 1932 firma ponosi wielką stratę, bo umiera naczelny kierownik naukowy naszej hodowli rektor inż. E. Załęski, który prowadząc tę hodowlę przez szereg lat, postawił ją dzięki swej wielkiej wiedzy i pracy wśród przodujących przedsiębiorstw tego rodzaju w Europie<sup>14</sup>.

Wybitny hodowca roślin został uważany przez kierujących katedrami rolnictwa w Dublinach i w Krakowie. Po śmierci prof. Kazimierza Miczyńskiego sen. (1868–1918), prof. Załęski prowadził (krótko) Katedrę Rolnictwa w Dublinach. Z kolei po śmierci prof. Stefana Jentysa (1860–1919) objął Katedrę Uprawy Roli i Roślin na Studium Rolniczym w Krakowie. „Miał wtedy pięćdziesiąt sześć lat. Jego życie odbiegało od typowej kariery uniwersyteckiej<sup>15</sup>. Kierownik tej katedry był także szefem Zakładu Rolniczego Doświadczalnego (ul. Łobzowska 24). Ponadto w latach 1921–1923 prof. Załęski był kierownikiem Zakładu Uprawy, czyli Mydlnik.<sup>16</sup> Pola doświadczalne obu zakładów były zniszczone działaniami wojennymi. Sytuacja finansowa i personalna Studium i Wydziału Rolniczego, jak napisał Jerzy Fierich, była bardzo trudna. Po sześciu latach prof. Edmund Załęski został dziekanem Wydziału Rol-

niczego, po kolejnych sześciu – rektorem Uniwersytetu (często nie dodawano wtedy drugiego członu nazwy, ponieważ uniwersytet w Krakowie był jeden).

„Prof. Załęski zaprojektował regulamin organizowania doświadczeń zbiorowych z odmianami roślin uprawnych oraz opracował ocenę ówczesnego stanu nasiennictwa w Polsce, wykazując jego możliwości rozwojowe. Powołana przy Małopolskim Towarzystwie Rolniczym w Krakowie Sekcja Nasienna rozpoczęła swoją działalność od 1922 roku (...). W latach 1924–1933 Sekcja Nasienna przeprowadziła 1491 doświadczeń, w tym 1348 doświadczeń odmianowych. Uruchomiono także 3 stacje doświadczalne<sup>17</sup>.

„Zakład wykonywał (...) – metodą laboratoryjną – ocenę nasion i wydawał atesty dla materiału siewnego<sup>18</sup>. Wynikiem tej działalności było później utworzenie przy ul. Łobzowskiej Stacji Oceny Nasion UJ<sup>19</sup>.

Świadectwem naukowych dokonań prof. Załęskiego są jego publikacje, których napisał ponad sto: „(...) ogłosił Edmund Załęski powyżej 100 publikacji, dających się podzielić na prace o celach praktycznych i ściśle naukowych. (...) W każdej z nich jest wręcz inteligencja autora, świeżość myśli, często pierwszorzędny humor, a zawsze bogata i ciekawa treść<sup>20</sup>. Dziesięć broszur Profesora jest do przeczytania na stronie biblioteki

cyfrowej Polona (łącznie z cytowanym dalej przemówieniem rektorskim).

Świadectwem charakteru prof. Załęskiego jest zapis jego współpracownika, dr. Kosteckiego: „Mówca wspaniały, błyskotliwy, pełen humoru i inteligencji (...)”<sup>21</sup>. O ocenę zalet swojego wykładowcy pokusił się także prof. Witold Niewiadomski (1911–2005): „Trzecia postać wysokiego formatu [po profesorach Kazimierzu Rouppercie i Władysławie Vorbrodzie – przypis autorki] to profesor Edmund Załęski – hodowca roślin i pionier polskiego doświadczalnictwa, z głęboką podbudową metodyczną kryterium matematycznego. Natomiast w naszych, słuchaczy odczuciach, potwierdzanych chyba predyspozycjami psychicznymi, jako wykładowca prezentował myśli nacechowane ogromnym ładunkiem nerwowości. Stąd dla nas młodych, napiętnowanych z reguły dużym krytycyzmem, zaskoczeniem była nominacja na eksponowane dostojeństwo Jego Magnificencji Uniwersytetu Jagiellońskiego<sup>22</sup>. Zdanie zostało wypowiedziane przez prof. Niewiadomskiego podczas przyjmowania tytułu doktora honoris causa Akademii Rolniczej w Krakowie. Bez tej subiektywnej oceny wystąpienie nagrodzonego nie byłoby uboższe, coś jednak kazało prof. Niewiadomskiemu młodzieńcze impresje wyeksponować i sześćdziesiąt sześć lat później.

<sup>13</sup> Tamże, s. [29].

<sup>14</sup> Tamże, s. [26].

<sup>15</sup> Barbara Skucińska, *Złota Księga Akademii Rolniczej*, Kraków, 2000, s. 78.

<sup>16</sup> Jerzy Fierich, *Studium Rolnicze (1890–1923), Wydział Rolniczy Uniwersytetu Rolniczego*, Kraków 1934, s. 89.

<sup>17</sup> Zygmunt Strzetelski, Ludwik Spiss, *Zarys dziejów Katedry i Instytutu Hodowli Roślin i Nasiennictwa w Krakowie*. W: Zeszyty Naukowe AR w Krakowie, Sesja Naukowa 14, Kraków 1985, s. 8.

<sup>18</sup> „Zawartość surowego białka w tych odmianach [np. pszenica Kujawianka Więctawicka, Ostka Górczańską] w/g analizy Zakładu Rolniczo-Doświadczalnego w Krakowie wynosi: [dane procentowe]”. Taką informację podano opisując rośliny hodowlane, co świadczy o współpracy Buszczyńskich z krakowskim Zakładem Rolniczo-Doświadczalnym. W: K. Buszczyński i Synowie Hodowla Nasion Sp. Akc. 1886–1936, Warszawa, s. [41].

<sup>19</sup> Zygmunt Strzetelski, Ludwik Spiss, *Zarys dziejów Katedry i Instytutu Hodowli Roślin i Nasiennictwa w Krakowie*, s. 8.

<sup>20</sup> Edward Kostecki, *Ś. p. Edmund Załęski*, „Gazeta Cukrownicza”, 1933, nr 5/6, s. 69.

<sup>21</sup> Tamże, s. 66.

<sup>22</sup> Zeszyty Naukowe AR w Krakowie, nr 315, Sesja Naukowa, zeszyt 48, Kraków 1997, Witold Niewiadomski, *Wydział Rolniczy Uniwersytetu Jagiellońskiego w moich wspomnieniach*, s. 15.

\*\*\*

Edmund Załęski był mężem, ojcem, bratem i stryjem. Jego pierwszą żoną była Maria Odrowąż-Waligórska (1864–1912). Małżeństwo miało dwoje dzieci: córkę Marię Karolinę zamężną Stolińską-Kalkstein (1894–1979) i syna Juliusza (1897–1985).

Maria Stolińska-Kalstein była absolwentką Prywatnego Gimnazjum Żeńskiego im. Heleny Strażyńskiej w Krakowie, kursu języka francuskiego dla cudzoziemiec w Genewie, liceum we Fryburgu, kursów wyższych (przygotowanie do matury) w klasztorze ss. Niepokalanek w Jazłowcu (maturę zdała w IV Gimnazjum Realnym w Krakowie). Ukończyła Wydział Filozoficzny UJ. W roku 1927 uzyskała doktorat z filozofii w dziedzinie filologii polskiej. Wyszła za mąż. W 1931 r. zdała państwowy egzamin nauczycielski i zdobyła uprawnienia do nauczania: języka polskiego wraz z historią literatury jako przedmiotu głównego oraz języka francuskiego wraz z historią literatury jako przedmiotu pomocznego w szkołach średnich z językiem wykładowym polskim i francuskim<sup>23</sup>.

Maria Stolińska-Kalstein miała dwie córki: Marię Gabrielę zamężną Załęską (1928–2003), pianistkę, i Julię zamężną Wyczółkowską (1930–2018), romanistkę i archiwistkę.

Ponieważ rodzina Załęskich była rozbudowana, imiona często się powtarzały, a w dalszych koligacjach zawierane były nawet małżeństwa, przy okazji ślubu Marii Kalstein (wnuczki Profesora) z kuzynem Janem Załęskim (Pruszków, 1953) wydarzyła się niezamierzona sytuacja. Urzędnik stanu cywilnego uznał, że nowożeńcy i świadkowie podają nieprawdziwe dane, a on sam stał się obiektem kpiny przedstawicieli sfer wyższych skie-



*Maria i Juliusz, dzieci Profesora*

rowanej do przedstawiciela władzy Ludowego Państwa. Nazwisko panny młodej: Maria Kalstein; nazwisko pana młodego: Jan Załęski; nazwisko matki panny młodej: Maria Kalstein rodowe Załęska; nazwisko matki pana młodego: Róża Załęska z domu Załęska, świadek pana młodego: Jan Załęski; świadek panny młodej: Maria Załęska (...) przed przerwaniem ceremonii, a nawet wezwaniem milicji, być może zdecydowało (oprócz próśb i tłumaczeń) ostatnie wyznanie świadkowej... z Dunin Kozickich.

Juliusz Załęski (syn Profesora) był absolwentem III Gimnazjum im. Jana III Sobieskiego w Krakowie, Prywatnego Gimnazjum we Fryburgu (matura), Szkoły Realnej w Zakopanem (druga matura). Studium Rolnicze UJ ukończył w roku 1921. W roku 1927 uzyskał tytuł doktora filozofii z dziedziny: ekonomia rolnicza

i polityczna<sup>24</sup>. Wcześniej, w latach 1918–1920 służył w Wojsku Polskim, czyli walczył na froncie<sup>25</sup>. We wrześniu 1939 r., po zniszczeniu przez Armię Czerwoną majątku Skoromochy, przedostał się do Anglii, gdzie osiadł i założył rodzinę. Tam jest pochowany.

Edmund Załęski miał braci: Kazimierza (1866–1929) i Stanisława (1876–1969), absolwenta Studium Rolniczego (1898), oraz siostry Annę i Gabrielę. Studium Rolnicze ukończyła też córka Kazimierza, Anna Wąsowicz. Więcej członków rodziny Załęskich studiowało (również kobiety), ale na innych kierunkach.



*Juliusz Załęski, starszy syn Profesora*

Edmund Ślubicz-Załęski owdowiał w wieku czterdziestu dziewięciu lat i, po dwóch latach, w grudniu 1914 r. w Wiedniu, ożenił się powtórnie, z panną pochodzenia ormiańskiego, córką profesora Uniwersytetu Lwowskiego Janiną Bołoz-Antoniewicz (1886–1952). Wiele lat po

<sup>23</sup> K. Stopka (red.), *Corpus Studiosorum Universitatis Jagellonicae, T-Ż*, Kraków 2015, s. 785.

<sup>24</sup> *Doktorzy Studium i Wydziału Rolniczego wraz z tytułem pracy doktorskiej. Doktorzy filozofii, uczniowie Szkół rolniczych*, poz. 30. Załęski Juliusz, „Renta rolna”, Fierich J. jun. *Studjum Rolnicze...*, s. 229.

<sup>25</sup> K. Stopka (red.), *Corpus Studiosorum Universitatis Jagellonicae, T-Ż*, Kraków 2015, s. 785.



*Janina i Edmund Załęscy z synem Janem*



*Państwo Załęscy, pośrodku*

ślubie urodził się syn Jan (1924–2007), który nie był zadowolony z tego, że ojciec tak wcześnie go osierocił. Wojnę przeżył z matką w Wyszmontowie. Studiował rolnictwo w Krakowie. Pan Jan ostatecznie zamieszkał w Warszawie. Był nawet wicedyrektorem w Ministerstwie Rolnictwa, departamentu, który miał w nazwie „produkcję zwierzęcą”.

W latach okołowojennych, od grudnia 1917 r. do maja 1918 r., inż. Załęski był komisarzem, a nawet p.o. komisarza generalnego na Kijów w Komisji Likwidacyjnej do Spraw Królestwa Polskiego przy Rządzie Tymczasowym Rosji, a po zwycięstwie bolszewików przy Komisjaracie do Spraw Polskich<sup>26</sup>. Prof. Załęski w listopadzie 1918 r. stracił siostrzeńca Włodzimierza Skibniewskiego (syna siostry Anny), przyjętego właśnie do Studium Rolniczego, który poległ w walkach o Lwów. Edmund Załęski zmarł przed II wojną światową, dlatego ominęły go rodzinne tragedie podczas okupacji, jak śmierci rodzeństwa Anieli i Wojciecha Załęskich (dzieci Róży i nieżyjącego już brata Kazimierza). Aniela nie wróciła z Pawiaka. Wojciech przepadł bez wieści, zapewne w wyniku ulicznej łapanki.

W Katyniu zginęło pięciu członków rodziny Załęskich<sup>27</sup>.

\*\*\*

Profesor Edmund Załęski przez rok (tyle trwała kadencja) pełnił funkcję rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego. Oto fragmenty jego przemówienia inauguracyjnego. Próbką mody ówczesnych popisów krasomówczych i klimatu wystąpień kręgów uniwersyteckich początku lat 30. XX w.:

„Przed siedmiu laty nasza Wszechnica utworzyła Wydział Rolniczy, jeden z najpierwszych samodzielnych fakultetów rolniczych przy starych uniwersytetach, dając tem dowód, iż uważa naukę gospodarstwa wiejskiego za równorzędną z innymi naukami stosowanymi, z prawem i medycyną, które od wieków zdobyły sobie obywatelstwo na wszechnicach (...).

Nie zadziwi więc zapewne nikogo, że dostąpiwszy niezasłużonego zaszczytu,



*Jan Załęski (z sygnetem), młodszy syn Profesora, z kuzynem Janem Załęskim*

<sup>26</sup> Edward Kostecki, *Ś. p. Edmund Załęski*, „Gazeta Cukrownicza”, 1933, nr 5/6, s. 69.

<sup>27</sup> Na Liście katyńskiej wymienieni są: Jan, Karol, Leon, Piotr, Tadeusz. Joanna Konopka podała Karola Załęskiego, bratanka Profesora. Uważa, że pozostali należeli do linii Załęskich z okolic Przeworska.

iz pierwszy przemawiam z tej rektorskiej katedry jako przedstawiciel nauki rolnictwa, będę pragnął przekonać dostojne audytorjum, że nauka ta, znalazłszy się w czcigodnym gronie Teologii, Medycyny, Prawa i Filozofji, może, choć *tarde veniens*, powiedzieć o sobie jak nasz wielki Kanclerz Koronny [Jan Zamojski]<sup>28</sup>, kładąc swój podpis obok podpisów książąt Rzeszy: *his omnibus par*<sup>29</sup>.

Rektor Załęski zaznaczył, że najprościej byłoby opisać historię rolnictwa pod względem osiągnięć naukowych w ostatnich dziesięcioleciach, ponieważ przyczyniły się one do wzrostu dobrobytu, a teorie i metody stosowane w rolnictwie wzbogaciły też inne nauki i wiedzę ogólną. Jednak temat swojego wystąpienia określił następująco: „Chodzi mi o co innego: o naukę rolnictwa, t. j. o wysiłki myśli ludzkiej do ujęcia zjawisk, z którymi rolnik ma do czynienia, w system praw logicznie z sobą związanych”<sup>30</sup>.

Zapis wykładu Profesora jest dowodem na klasyczne (czyli ówczesne gimnazjalne) wykształcenie prelegenta. Obecnie jedynie filolog klasyczny byłby w stanie przeprowadzić rozważania (albo przeprowadzić słuchacza) od starożytności przedhellen-

skiej, poprzez kodeks Hammurabiego, filozofów antycznych, asyryjskie i egipskie rozprawy matematyczne, *Iliadę* i *Odyseję*, w których „gospodarstwo wiejskie zajmuje niezmiernie skromne miejsce”<sup>31</sup>, poprzez Złoty Wiek nauki greckiej; przytoczyć dzieła, opisujące rolnictwo w odrodzeniu, aż do prac rolniczych w „najwspanialszej epopeji świata”<sup>32</sup>, *Panu Tadeuszu*. W swojej literacko-filozoficznej przemowie Profesor dziwił się: „Jakże się więc to stało, że w średniowieczu, wieku Odrodzenia, a nawet i w t. zw. wieku oświeconym, nauka rolnictwa została zepchnięta tak bardzo na drugi plan, że nie znalazła miejsca we wspaniale rozwijających się uczelniach uniwersyteckich?”<sup>33</sup>

Na koniec wystąpienia rektor Załęski zauważył, że rolnictwo przez wieki było zbiorem wiadomości praktycznych, przekazywanych sobie przez pokolenia, lub niszą dla budowania teorii logiczno-fantastycznych; wyciąganiem zbyt śmiałych wniosków ze świeżo odkrytych praw<sup>34</sup>. Jako przykład Profesor Załęski podał działania naukowca Humphry’ego Davy’ego (1778–1829): „genjalnego chemika i fizyka, który wmówił w siebie, że jest również genjalnym rolnikiem”<sup>35</sup>,

a który formułował i głosił błędne, zupełnie nieprzydatne rolnictwu, teorie.

„Dopiero odkrycie przynajmniej części praw przyrody, rządzących zjawiskami rolniczymi z jednej strony, z drugiej zaś zachwianie wiary w nieomyślność rozumowania ludzkiego, przekonanie się, iż w tak złożonych zjawiskach, z jakimi ma do czynienia lekarz, socjolog, rolnik, uchronić od błędzenia może jedynie doświadczalne sprawdzanie każdego, wydedukowanego z poprzednio znanych praw wniosku – dopiero to wszystko pozwoliło tym dziedzinom wiedzy stać się naukami w nowożytnym znaczeniu”<sup>36</sup>.

„I wtedy to świątynie nauki uznały, że czas nadszedł, ażeby otworzyć swe podwoje i tej, tak świetnie się zapowiadającej w starożytności, lecz następnie prześcigniętej przez szczęśliwsze siostrzyce – nauce rolnictwa”<sup>37</sup>.

Zachowała się kartka, ze słowami rektora Załęskiego, które, podczas inauguracyjnych uroczystości, jako pierwsze wybrzmiały z katedry:

„Najdostojniejszy Książę Metropolito, Panie Wojewodo, Wasza Pasterska Mości, Panie Dowódco Korpusu, Panie Prezydencie, Czcigodni Goście, Droga Młodzieży”<sup>38</sup>. Tymi tytułami zwrócił się Rektor do urzędujących wtedy: arcybiskupa Adama Stefana Sapiehy, dr. Mikołaja Kwaśniewskiego, proboszcza parafii św. Anny Jana Masnego, dowódcy Okręgu Korpusu Nr V w Krakowie Aleksandra Narbutt-Łuczyńskiego, prezydenta Krakowa Karola Rollego.

Po powitaniach Rektor podkreślił ścisły związek i zależność pomiędzy Uniwersytetem a Miastem<sup>39</sup>, i zwrócił się do studentów:

„W Waszem więc, Młodzieży, rozumem ukochaniu Ojczyzny, w Waszem rozumieniu, że każde zatrzymanie prac uniwersyteckich a choćby tylko nie branie w nich żywego udziału, nie wykorzystywanie w pełni dawanych Wam możliwości tezauryzowania skarbów wiedzy, jest krzywdą nie tylko dla was samych, ale i dla Ojczyzny”<sup>40</sup>.

<sup>28</sup> „Ni skarbów ni tytułu Książącego od Niemców nie przyjął, ale na dokumencie będzińskim pomiędzy Książęty Niemieckimi podpisał się: »Ioannes Zamoscius his omnibus par«. W: Piotr Kondraciuk, *Zamojski czy Żółkiewski? O portrecie ze zbiorów Muzeum Zamojskiego*, s. 100, strona internetowa Muzeum Zamojskiego.

<sup>29</sup> Edmund Załęski, *Początki nauki rolnictwa w starożytności*. Wykład inauguracyjny rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego na otwarciu roku akademickiego 1930/31 dnia 4 października roku 1930 r., „Przegląd Współczesny” 1930, T. 35, zeszyt 103, s. 161.

<sup>30</sup> Tamże, s. 162.

<sup>31</sup> Tamże, s. 164.

<sup>32</sup> Tamże, s. 166.

<sup>33</sup> Tamże, s. 173.

<sup>34</sup> Tamże, s. 175.

<sup>35</sup> Tamże, s. 175.

<sup>36</sup> Tamże, s. 175.

<sup>37</sup> Tamże, s. 176.

<sup>38</sup> Przemówienie prof. Edmunda Załęskiego Rektora U. J. na otwarciu roku akademickiego 1930/31 w dniu 4 X 1930, s. 1, zbiory Muzeum UR.

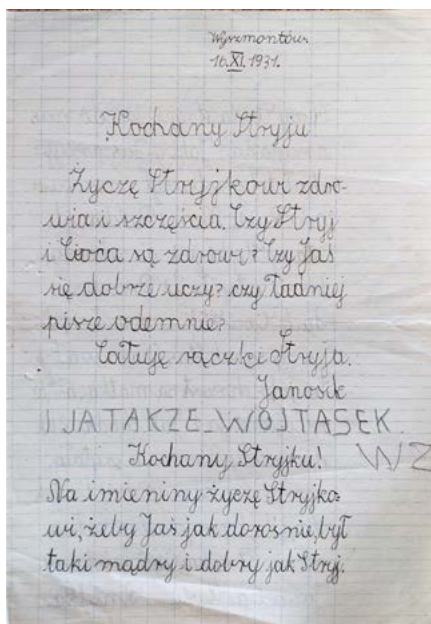
<sup>39</sup> Tamże, s. [1].

<sup>40</sup> Tamże, s. [2].





Rektor UJ, prof. Edmund Załęski



Życzenia dla stryja Edmunda

Rektor Załęski wyraził nadzieję, że: „(...) ten rok akademicki, który dzisiaj rozpoczynam, będzie, że się jak rolnik wyrażę, rokiem spokoju, urodzaju i błogosławieństwa Bożego. Tak wam i mnie Panie Boże dopomóż”<sup>41</sup>.

Dnia 14 czerwca 1931 r. rektor Załęski uczestniczył w uroczystości wmurowania kamienia węgielnego pod budowę nowego gmachu Biblioteki Jagiellońskiej: „(...) przemówił pierwszy rektor Załęski, witając reprezentanta rządu, oraz przedstawicieli władz. Mówca zaznaczył na wstępie, że jak długo skarby wiedzy są gromadzone i należycie respektowane, tak długo wartość kulturalna narodu ostanie się przed nawałami barbarzyńców. Dzięki opatrności – mówił mówca – Biblioteka Jagiellońska, skupiająca cały dobytek polskiej myśli naukowej

od samych początków, przetrwała szczęśliwie do dzisiejszych czasów. Obowiązkiem naszym jest dorobek kilkudziesięciu pokoleń powiększony twórczością naukową i kulturalną dzisiejszych czasów przekazać następnym pokoleniom. W końcu przemówienia rektor wyraził życzenie, aby budowa gmachu Biblioteki Jagiellońskiej jak najrychlej dobiegła końca”<sup>42</sup>.

Gmach Biblioteki Jagiellońskiej budowany był osiem lat, otwierali ją przejściowi gospodarze, Niemcy<sup>43</sup>. Przetrwała, ponieważ okupanci uznali zbiory biblioteczne za swoje. Opatrzność, na którą rektor Załęski chętnie się powoływał, niewątpliwie sobie Kraków upodobała...

Prof. Edmund Załęski był człowiekiem religijnym, co przebiega przez jego wypowiedzi,

a także rodzinnym, siostra Anna Skibniewska zwracała się do niego „Braciszku najdroższy”. Z jej listu (pan Edmund miał wtedy 68 lat, a pani Anna 62 lata) wiemy, że tata-rektor sam przygotowywał syna do egzaminu z religii<sup>44</sup>.

Kiedy prof. Edmund Załęski został rektorem, dziennikarze w prasie zaczęli tytułować go doktorem. Mało dostojny wydawał im się awans z inżyniera na rektora. Niestety, ze stu prac inżyniera Załęskiego żadna, ani nawet wszystkie razem, nie były pisane z intencją uzyskania tytułu naukowego. Gdyby było inaczej, Buszczyński i dr Kostecki nie zapomnieliby o tym napisać.

Artykuł o jedynym rektorze Uniwersytetu Jagiellońskiego – rolniku, zamykam słowami jedynego rektora Uniwersytetu Rolniczego – kobiety, prof. Barbary Skucińskiej: „Na posiedzeniu Senatu 30 czerwca przedstawiłam podsumowanie kadencji 1990–1993 (...). Jako motto zamieściłam słowa Jerzego Turowicza opublikowane w »Rzeczpospolitej«, wyróżniające trzy etapy zmian zachodzących w Polsce: zmianę ustroju, która już się dokonała, zmianę prawa, która się toczy, i zmianę mentalności – tego się z dnia na dzień zrobić nie da”<sup>45</sup>.

Żaden profesor Uniwersytetu Rolniczego, spadkobiercy Wydziału Rolniczego UJ, rektorem Uniwersytetu Jagiellońskiego już nie będzie. Rektor Załęski był ostatni. Natomiast kobiety na stanowisku rektora, u nas i na każdej innej uczelni, są dopiero na początku starań. Rektor Skucińska była pierwsza. Urzędowała akurat w stulecie (1894) umożliwienia kobietom studiów na Uniwersytecie Jagiellońskim.

<sup>41</sup> Tamże, s. [2].

<sup>42</sup> Uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego pod nowy gmach Biblioteki Jagiellońskiej, „Ilustrowany Kurier Codzienny”, nr 163, poniedziałek 15 czerwca 1931, s. 5.

<sup>43</sup> Gmach ukończono w 1939 roku. Otwarcie BJ nastąpiło dopiero w 1940 r., za rządów Hansa Franka, w 1941 r. BJ przemianowano na Staatsbibliothek. W: *Przenosiny księgozbioru biblioteki do nowego gmachu*, na stronie internetowej „Niemiecki Kraków 1939–1945”.

<sup>44</sup> Anna Skibniewska, *List z dnia 24.08.1931 roku*, s. [4].

<sup>45</sup> *Wspomnienie prof. dr hab. Barbary Skucińskiej – Rektora trudnej kadencji 1990–1993*, BI 2013 nr 2(82) s. 14.



Autorka dziękuje **Pani Agnieszce Wycółkowskiej** za udzielenie wywiadu o profesorze Edmundzie Załęskim (5 stycznia 2022 r. w Warszawie) oraz za udostępnienie fotografii ze zbiorów rodzinnych.

nie tylko nauka

# Danuta Gajewska

## *Studenci studiów rolniczych z Krakowa i Dublan polegli w latach 1914–1921*

Uniwersytet Rolniczy w Krakowie wzbogacił się o nowe opracowanie swojej historii. **Danuta Gajewska**, pracownik Biblioteki Głównej URK, napisała i wydała w warszawskim Wydawnictwie Creator książkę pt. *Studenci studiów rolniczych z Krakowa i Dublan polegli w latach 1914–1921*.

Tytuł dobrze się wpisuje w obchody 104. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

„Książka Danuty Anny Gajewskiej, jedna z pierwszych dotycząca tej problematyki na polskim rynku wydawniczym, zawiera biogramy dziewiętnastu studentów Studium Rolniczego UJ (...) oraz listę dwunastu Dublańczyków, poległych lub zmarłych w czasach I wojny światowej, walk o niepodległość i granice państwa polskiego (...) Autorka nie tylko przeprowadziła kwerendy, m.in. w Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego i Centralnym Archiwum Wojskowym, ale również dotarła do wielu niepublikowanych informacji i zdjęć, które wzbogaciły dotychczasową wiedzę o poległych. Ponadto zweryfikowała niektóre dotychczasowe ustalenia innych uczonych. W świetle tego książka jest pierwszym kompendium wiedzy o poległych studentach rolnictwa z Krakowa i Dublan w latach 1914-1921, choć niekompletnym i dlatego znakomitym przyczynkiem do dalszych badań (...)”.

*dr hab. Dariusz Maliszewski  
redaktor i wydawca*

„Książka nie powstałaby bez pomocy rodzin poległych studentów, których bezcenne relacje, a także dokumenty i zdjęcia ze zbiorów prywatnych, przyczyniły się do wzbogacenia jej treści. Bardzo dziękuję JM Rektorowi Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, dr. hab. inż. Sylwestrowi Taborowi, prof. URK, za wyrażenie zgody na publikację książki poza Uczelnią oraz znaczne dofinansowanie jej wydania. Dziękuję również dr. hab. Hubertowi Kowalskiemu, prof. UW, Prezesowi Stowarzyszenia Muzeów Uczelnianych, za dofinansowanie wydania książki. Pawłowi Jakubcowi Dyrektorowi Biblioteki Głównej URK dziękuję za wsparcie merytoryczne i koleżeńskie podczas pracy nad tekstem.



*Mgr Danuta Gajewska z egzemplarzem książki swojego autorstwa – Studenci studiów rolniczych z Krakowa i Dublan polegli w latach 1914–1921; fot. Gabriel Wojcieszek*

Lokalny patriotyzm i współczucie dla osieroconych przez dorosłych synów wojennych matek był powodem pochylenia się nad naszymi studentami, a ich dziećmi. Mam nadzieję, że udało mi się zainteresować Czytelnika historią jednostki na tle historii ogólnej i przyczynić się do budowania więzi międzypokoleniowej”.

*mgr Danuta Gajewska  
Biblioteka Główna URK*

Promocja książki odbędzie się w piątek 20 stycznia 2023 r. w Collegium Godlewskiego (główny gmach Uniwersytetu Rolniczego) przy al. Mickiewicza 21 w Krakowie.



UNIWERSYTET ROLNICZY  
im. Hugona Kollataja w Krakowie

**GLL** Geomatics,  
Landmanagement  
and Landscape

## ZAPRASZAMY DO PUBLIKACJI NA ŁAMACH NASZEGO CZASOPISMA

Celem czasopisma jest prezentacja, dyskusja i wymiana myśli naukowej w zakresie szeroko pojętej geodezji, w tym nowoczesnych technik geoinformatycznych; gospodarki ziemią i zarządzania nieruchomościami; rozwoju i urządzania obszarów wiejskich; szeroko pojętego planowania, kształtowania i ochrony środowiska oraz krajobrazu.



- ☞ Czasopismo jest indeksowane w międzynarodowych naukowych bazach danych.
- ☞ Jest to czasopismo o otwartym dostępie, zdefiniowane w Budapest Open Access Initiative, oferujące pełne teksty wszystkich artykułów za pośrednictwem strony internetowej: <https://gll.urk.edu.pl>.
- ☞ Wszystkie artykuły są udostępniane zgodnie z licencją Creative Commons CC BY-NC.
- ☞ **Opłata za publikację artykułu wynosi 250 PLN + 23% VAT.**
- ☞ **Czasopismo nie pobiera opłaty za publikację online.**

Czasopismo znajduje się na liście MNiSW  
z przypisaną liczbą **20 punktów**.

### Kontakt do redakcji:

**Geomatics, Landmanagement and Landscape**  
ul. Balicka 253a, 30-198 Kraków, tel./fax: +48 12 662 45 03, tel.: +48 12 662 45 32  
e-mail: [gll@urk.edu.pl](mailto:gll@urk.edu.pl), www: <https://gll.urk.edu.pl>

Sfinansowano ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na podstawie umowy nr 373/WCN/2019/1 z dnia 12.09.2019 r. stanowiących pomoc przyznaną w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”.



*Fot. photosforyou*